

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Návrh pořadu 49. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh poslanců Andreje Babiše, Aleše Juchelky, Aleny Schillerové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 234/ - první čtení
2. Aktuální situace na Úřadu práce
3. Úhradová vyhláška v sociálních službách (vyhláška 505/2006 Sb.)

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 49. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 15. prosince 2022

Obsah:

Strana:

15. prosince 2022

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Usnesení schváleno (č. 471).

Řeč poslance Aleše Juchelky	4
Řeč poslance Tomia Okamury	11
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	15

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí a ministra životního prostředí ČR Mariana Jurečky	19
---	----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslance Aleše Juchelky	22
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	25
Řeč poslance Marka Výborného	29
Řeč místopředsedkyně PSP Olgy Richterové	30

Pořad schůze nebyl schválen.

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	31
Řeč poslance Tomia Okamury	32

Závěrečná řeč místopředsedkyně PSP Kláry Dostálové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
15. prosince 2022
Přítomno: 148 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 49. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám. Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás všechny odhlásím a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami, případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 48 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána v pondělí 5. prosince tohoto roku elektronickou poštou.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Já přivolám kolegy z předsálí. Navrhují, abychom určili poslankyni Barboru Urbanovou a poslankyni Renátu Zajíčkovou ověřovatelkami zápisu. Má někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Já zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 1 přihlášeno 85 poslanců a poslankyň, pro 83, proti žádný. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovatelkami 49. schůze Poslanecké sněmovny určili poslankyni Barboru Urbanovou a poslankyni Renátu Zajíčkovou.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tyto poslanci: Adámková Věra od 9.30 do 12.30 – pracovní důvody, Babiš Andrej celý jednací den – pracovní důvody, Bartošek Jan celý jednací den – pracovní důvody, Bauer Jan celý jednací den – rodinné důvody, Bělca Josef celý jednací den – pracovní důvody, Běloušek Roman do 11 hodin a od 12.30 do 15.00 – pracovní důvody, Bernard Josef celý jednací den – pracovní důvody, Brázdil Milan celý jednací den – pracovní důvody, Bžoch Jaroslav celý jednací den – pracovní důvody, Carbol Jiří celý jednací den – pracovní důvody, Dvořák Jaroslav celý jednací den – zdravotní důvody, Fischerová Romana celý jednací den – zdravotní důvody, Foldyna Jaroslav celý jednací den – pracovní důvody, Golasowská Pavla celý jednací den – pracovní důvody, Hájek Jiří od 13.15 do 15.15 z pracovních důvodů a od 19 hodin – bez udání důvodu, Helebrant Tomáš do 17 hodin – zdravotní důvody, Heller Šimon celý jednací den – pracovní důvody, Hendrych Igor celý jednací den – pracovní důvody, Horák Jiří od 12 hodin – pracovní důvody, Kasal David celý jednací den – pracovní důvody, Kettner Zdeněk od 9 do 11 hodin – pracovní důvody, Klíma Pavel celý jednací den – pracovní důvody, Kobza Jiří celý jednací den – pracovní důvody, Kocmanová Klára do 10.15 – pracovní důvody, Krejza Karel celý jednací den – zdravotní důvody, Krutáková Jana celý jednací den – zahraniční cesta, Nacher Patrik celý jednací den – pracovní důvody, Navrátil Jiří celý jednací den – pracovní důvody, Němečková Crkvenjaš Zdenka celý jednací den – pracovní důvody, Novák Marek celý jednací den – rodinné důvody, Okamura Hayato celý jednací den – pracovní důvody, Olšáková Eliška do 11 hodin – pracovní důvody, Ryba Drahoš celý jednací den – pracovní důvody, Salvetr Rudolf celý jednací den – pracovní důvody, Schillerová Alena do 10 hodin – pracovní důvody, Sládeček Karel celý jednací den – zdravotní důvody, Svoboda Pavel do 10 hodin – pracovní důvody, Šebelová Michaela celý jednací den – pracovní důvody, Vondrák Ivo celý jednací den – pracovní důvody, Wenzl Milan celý jednací den – zdravotní důvody.

Z členů vlády se omlouvají... Omlouvám se, ano, pan poslanec Ryba ruší svou omluvu.

Z členů vlády se omlouvají: Fiala Petr celý jednací den – zahraniční cesta, Balaš Vladimír do 14.30 – pracovní důvody, Baxa Martin celý jednací den – pracovní důvody, Bek Mikuláš

celý jednací den – zahraniční cesta, Blažek Pavel celý jednací den – zahraniční cesta, Černochová Jana celý jednací den – zahraniční cesta, Kupka Martin celý jednací den – pracovní důvody, Lipavský Jan celý jednací den – pracovní důvody, Nekula Zdeněk celý jednací den – pracovní důvody, Rakušan Vít celý jednací den – zahraniční cesta, Stanjura Zbyněk celý jednací den – pracovní důvody, Šalomoun Michal celý jednací den – pracovní důvody a Vlastimil Válek se omlouvá od 9.00 do 13.00 z pracovních důvodů.

Další omluvou je omluva pana poslance Radima Fialy po celý jednací den ze zdravotních důvodů.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 49. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad schůze.

A nyní mám zde přihlášky s přednostním právem. Jako první vystoupí pan poslanec Aleš Juchelka s přednostním právem, ten zastupuje paní předsedkyni Schillerovou, která je řádně omluvena. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych vám chtěl na úvod velmi poděkovat za to, že jsme se tady mohli sejít při této mimořádné schůzi Sněmovny, která se týká sociálních témat. Přiznám se, že jsem autorem této mimořádné schůze, obzvláště po tom, co se odehrálo v těch minulých sněmovních dnech hlavně v opozičním okénku. My jsme taktéž probírali některé ty části na výboru pro sociální politiku, kdy během minulého týdne padla taktéž usnesení v rámci výboru pro sociální politiku ohledně aktuální situace na úřadech práce, hlavně to se tam probíralo, a poté samozřejmě systemizace.

Nicméně pořad tady této schůze má tři body. Tím prvním je navýšení rodičovského příspěvku v rámci státní sociální podpory, což my tady navrhujeme už několik měsíců. Máme tady to novelu zákona o státní sociální podpoře od 3. června. A já se samozřejmě dostanu k podrobnostem už za malý okamžik.

Tím druhým bodem je aktuální situace na úřadech práce, která skutečně nabývá na intenzitě a začíná být kritická obzvláště v některých regionech České republiky.

A ten třetí bod, tak ten se týká úhradové vyhlášky v sociálních službách, která je klíčová a řekl bych až v tuto chvíli kruciólní právě z toho důvodu, že se tam navyšuje hodinová sazba péče u terénních služeb o 20 korun, aniž by se valorizoval příspěvek na péči. (Odmlka pro hluk v sále.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, prosím, abyste své rozhovory přesunuli do předsálí, a pokud by to bylo možné, abyste se ztišili.

Poslanec Aleš Juchelka: Já vám děkuji moc, paní předsedající. Skutečně to není příjemné, hovořit do nějakého šumu, a moc děkuji všem kolegům, kteří budou respektovat to, co se odehraje za tímto pultíkem nejen u mě, ale i u dalších, následujících řečníků.

Asi třetinu lidí poslal inflace a také drahé energie na hranici chudoby nebo těsně nad ni. V posledních měsících je množství potřebných rodin čím dál tím vyšší a naopak počet vyplacených dávek se zvyšuje jen neskutečně pomalu. Za poslední rok se pod hranici chudoby propadlo 5 % domácností, což už je celkem zhruba 15 % všech domácností, které jsou na její hranici. Vláda lidí v nouzi vyzývá k tomu, aby se nebáli požádat o sociální dávky, a ačkoli množství potřebných rodin raketově roste, počet vyplacené pomoci se zvyšuje skutečně jen pomalu. A my tady na to upozorňujeme už delší dobu. Vidíme to hlavně u příspěvku na bydlení,

o který žádá vlastně v rámci té množiny lidí, kteří se do té chudoby propadají, vlastně čím dál tím méně lidí, poněvadž to vidíme na těch vyplacených dávkách.

V Česku žije zhruba 1,3 milionu chudých lidí. Odkazují se na výzkum, který byl v minulém měsíci prezentován, jmenuje se Neviditelní 2022, a nejčastěji jde o osoby z nízkopříjmových domácností nebo o samoživitele a taktéž samozřejmě o seniory, co je ale strašně moc důležité, jde taktéž o rodiny s dětmi. Ty se bojí samozřejmě přihlásit o dávky, protože se v nich buď nevyznají, anebo je odrazuje, kdo pracuje na úřadech. Já tady nebudu jen kritický, já bych samozřejmě chtěl vládu taktéž pochválit za to, že se neustále snaží nějakým způsobem třeba valorizovat různé dávky, akorát že těch dávek, například na životní a existenční minimum, je napojeno osm a neustále, protože navyšujeme další a další dávky, normativní náklady na bydlení, jak říkám, životní a existenční minimum, přídavky na děti, to všechno se odráží v dalších a dalších dávkách a v další sociální pomoci a ta agenda, která skončí na úřadu práce, je už natolik velká, že se nelze divit tomu, že úřady práce pomalinku kolabují. Ale k tomu se dostaneme později.

Další studie přišla s velmi překvapivými zjištěními, že do energetické chudoby se spíše dostávají lidé v nájmu než lidé ve vlastním bydlení; 410 000 lidí, kteří jsou v nájmu, tak opravdu padá na tu hranici chudoby oproti těm, kteří bydlí ve vlastním bydlení, tam jich je 130 000, a víme, že příspěvek na bydlení samozřejmě částečně pomáhá oběma tady těmto skupinám. Ve větších městech je samozřejmě větší problém než na venkově. Tam normativní náklady na bydlení, které byly upraveny, tak opravdu apelovaly na to – a my jsme na to apelovali několikrát a já osobně svými interpelacemi – aby se změnil normativní náklady na bydlení, aby se změnil počet obyvatel v jednotlivých obcích, aby se to přepočítalo, poněvadž Teplice, Karviná a Olomouc byly na hranici 100 000 a 50 000 obyvatel, a když se to dostalo díky Českému statistickému úřadu pod tady tuto hranici, tak najednou ty náklady na bydlení zůstaly stejné v těch obcích, ale spadli tito chudí lidé do toho příspěvku na bydlení v těch nižších částkách, což bylo pro některé skutečně velmi, velmi ohrožující.

V energetické chudobě se nachází, bych řekl, zhruba jeden milion lidí. A já můžu říct, že ohroženy jsou, kromě tedy samoživitelů a seniorů, i vícečetné rodiny. Vícečetné rodiny, které mají tři a více dětí, a v tuto chvíli jsou ohrožené rodiny i na hranici 37 000 svého příjmu, ty rodiny, které vychovávají třeba jedno dítě, v nichž jeden z rodičů pobírá právě rodičovský příspěvek. My ho navrhuje navýšit z jednoho prostého důvodu. Tady už v uplynulých dnech jsme svědky toho, že nedokáže tato vláda jakýmkoli způsobem zkrotit inflaci. Máme ji už v tuto chvíli opět vyskočenou přes 16 % a je potřeba začít samozřejmě řešit i mladé rodiny s dětmi.

Když se podíváme na ten náš návrh, tak se zvyšováním cen se potýkáme úplně u všech komodit, které si dokážeme u běžného života rodiny představit. Vidíme to od potravin přes hygienické pomůcky, přes kosmetiku, přes pohonné hmoty, vidíme to samozřejmě u energií, které narůstají, u hygienických pomůcek, vidíme to u dětského zboží, u kosmetiky pro děti, u dětských plen například. Prostě a jednoduše běžné vybavení pro domácnosti a samozřejmě věci, které jsou potřebné pro výchovu novorozenců, batolat, prostě dětí do čtyř let věku, tak opravdu čelí extrémnímu nárůstu cen. Rodiny s malými dětmi jsou samozřejmě tímto zvyšováním velmi postiženy. Zpravidla tam pracuje, jak víme, jeden z rodičů, ten druhý pobírá příspěvek, takzvaný rodičák, rodičovský příspěvek, a opravdu když to dají dohromady a ještě jsou zodpovědní a investují do svého vlastního bydlení, tak opravdu se dostávají ne na hranici chudoby, ale opravdu i do existenčních problémů, poněvadž už nevědí, jakým způsobem ty náklady hradit, a i přesto, že máme různé nástroje státní sociální pomoci, i přesto, že tady máme dávky v hmotné nouzi, mimořádnou okamžitou pomoc, tak to přesto nestačí, protože prostě ty aktivní rodiny, které pracují, rodiče, kdy jeden se stará o to dítě, tak opravdu jsou velmi, velmi ohrožené.

My tady tímto předkládaným opatřením máme snahu dorovnat tu výši inflace i přesto, že vláda dala negativní stanovisko na ten náš návrh rodičovského příspěvku právě z toho důvodu, že ho navyšujeme o 33 %, a inflaci v tuto chvíli máme 15procentní, tak já jen prostě žádám tuto

koalici, aby ve svých proklamacích, které tady má už několik týdnů, že navýší rodičovský příspěvek, že nenechá ty lidi padnout, že nebude zkracovat rodičovský příspěvek – a část koalice to takto říká – aby tento náš návrh prostě použila jako nosič k tomu, abychom to ještě mohli klidně stihnout třeba do konce tohoto roku anebo abychom mohli navýšit rodičák třeba od poloviny roku příštího. Některé strany vládní koalice na to slyší, některé naopak jsou k tomu rezistentní a říkají, že je potřeba rodičovský příspěvek zkrátit. Ano, buďme féroví, neříkají, že to je v té třisetitisícové výši, ale že to je pouze ve zkrácení doby toho rodičáku. Já s tím zásadně nesouhlasím a i pan ministr za mnou se nechal několikrát slyšet, že v žádném případě nepojede vlak přes to, aby byl zkrácen jak finančně, tak lhůtami rodičovský příspěvek, a doufám, že to platí, poněvadž i přesto, že ho máme čtyřletý, a někteří z vládní koalice si myslí, že to je takto, řekl bych, naddostatečné oproti ostatním státům v Evropské unii, pořád ho máme velmi flexibilní a každý z rodičů si může vybrat a sám si podle své rodinné strategie říct, jak dlouho bude rodičovský příspěvek čerpat. Byly tady návrhy od vládní koalice, a klidně to můžeme tady říct. U Pirátů to bylo konkrétně o 15% navýšení rodičáku na 345 000 korun.

Vím, že se tady připravoval i pozměňovací návrh, respektive novela tady tohoto zákona, od mé kolegyně Lucie Šafránkové na 360 000. Mě by zajímalo, zdali prostě do budoucna dojde k navýšení rodičovského příspěvku tak, jak avizuje část vládní koalice, anebo zdali prostě přes to nejede vlak a zůstáváme a budeme zůstávat i do budoucna na této výši.

My navrhujeme tady v této novele zákona i valorizaci rodičovského příspěvku, a to podle nárůstu spotřebitelských cen, tak jak je tomu například i u starobních důchodů, u výpočtu Českého statistického úřadu alespoň o 5 %. Cílem návrhu je reagovat pružně a neprodleně na rostoucí ceny, aniž by bylo potřeba předkládat a legislativně schvalovat vždycky samostatnou právní úpravu zvlášť. Dojde tak k zjednodušení postupu díky této valorizaci a zajištění možnosti flexibilně reagovat na skutečné výdaje domácností s malými dětmi.

Rodičovské příspěvky jsou rozloženy tedy do tříletého, čtyřletého, ale také samozřejmě menšího výběru toho rodičáku. My v tuto chvíli říkáme, pojďme tady toto vzít, a prosíme vládní koalici, aby svými pozměňovacími návrhy využila tady tento nosič novely o státní sociální podpoře, protože si myslím, že není nic rychlejšího než dostat svým slovům skrze právě tady tuto novelu. Ten odhadovaný nárůst výdajů do státního rozpočtu je, pokud se to zvýší u dítěte z 300 na 400 tisíc a u vícero dětí, které se narodí, z těch 450 na 600 tisíc, asi o 10 miliard korun. Pokud přijmeme návrhy některých stran vládní koalice, tak to může být třeba klidně jenom jedna polovina.

Tady je potřeba říct, že rodiny s dětmi jsou skutečně, řekl bych, nejohroženější z toho důvodu, že je to de facto budoucnost každého národa, který se snaží, aby podporoval děti, aby podporoval studenty, aby podporoval všechny ty, kteří potom budou samozřejmě z hlediska sociálního systému přispívat například do průběžného důchodového systému. Je strašně důležité, abychom podporu rodin nezanedbali v jakékoliv míře. Pokud budeme mít tady zdravé, úplné, nejlépe samozřejmě vícečetné rodiny, tak můžeme vyřešit celou řadu problémů, včetně samozřejmě důchodové reformy. Víme, že jsme na tom poměrně dobře, ale pořád to reprodukční číslo, které má být 2,1, tak toho nedosahuje žádný stát v Evropské unii. My máme 1,72 dítěte na maminku a domnívám se, že pokud nebudeme podporovat rodinnou politiku, tak naopak to číslo bude klesat.

Mám za to, že celá řada i médií upozorňuje na to, jakým způsobem ta energetická krize vstupuje do rodin, do domácností seniorů, těch, kteří hlavně žijí sami, jak vstupuje tato energetická a inflační krize do rodin samoživitelek, které jsou skutečně velmi zodpovědné. Vidíme to i na jednotlivých příbězích, které já tady nebudu číst, ale určitě je máme všichni v mailech, určitě všichni čteme média, kdy například, protože se zpožďují různé dávky, tak jsou lidé vypovídání z nájmu.

Tím pádem v tuto chvíli přecházím k tomu druhému bodu a moc vás prosím, abychom samozřejmě program této schůze schválili i díky tomu, že chceme řešit aktuální situaci na

úřadech práce. My upozorňujeme už několik měsíců, že u úřadů práce je takové navržení agendy, kterou tato vláda na ně nahrnula, že to může být opravdu fatální a krizové pro jejich referenty, obzvláště pokud víme, že jich zhruba 400 na úřadech práce chybí.

Od začátku krize a ruské agrese na Ukrajině to byla humanitární dávka, která se vyplácí. Byl to solidární příspěvek na ubytování, který jde taktéž přes úřady práce a který byl touto vládou, tuším včera, prolongován na další tři měsíce. Byl to pětistíkový příspěvek na dítě. Přes úřady práce jde samozřejmě dalších x dávek, které mění neustále své parametry, protože tato vláda není schopna tu příčinu inflace a rostoucích cen energie prostě utnout u hlavy. My neustále doháníme jako křeččí běh zvyšováním dalších a dalších dávek prostě a jednoduše tu inflaci. Já jsem upozorňoval několikrát na to, že pokud budeme řešit tu příčinu, tak se nebudeme dostávat do těch postupných dalších a dalších navyšování životního a existenčního minima, normativních nákladů na bydlení, tím pádem příspěvků na bydlení, nemusíme navyšovat přídavky na děti a tak dále, poněvadž ti lidé by takové životní náklady neměli. Nicméně neustále se tam něco mění, na těch úřadech práce, pořád jim dáváme nové a nové agendy a skutečně to vypadá v tuto chvíli tak, že máme tisíce žádostí, které jsou nezpracovány, tisíce žádostí, kdy nebyly vyplaceny dávky. Dávky nechodí spolehlivě, což znamená, že chudí lidé bez pomoci státu nemají například na náklady na bydlení. Tito lidé začali být pro majitele bytu rizikovými nájemníky. Tak jak říkám, někteří už skutečně vypověděli některé rodiny z nájmu. Nedej bože, když pronajímatelé zjistí, že například se u něj ubytovala samoživitelka, nebo se chce ubytovat s více dětmi, tak prostě jednoduše často couvnou a nechtějí je kvůli tomu, že se prostě bojí, že nebudou mít na platbu energií, na platbu nájmu, tak jí ten byt nepronajmou.

Podle Úřadu práce je problém v tom, že tato instituce taktéž stojí na okraji zájmu politiků. My to vidíme v tuto chvíli na úplně konkrétních příkladech, kdy jsme minulý týden na výboru pro sociální politiku otevřeli tady toto téma. Pan ministr byl řádně omluven a de facto došlo k tomu, že jsme vyzvali usnesením napříč politickým spektrem, ať se jednalo o koaliční, anebo opoziční poslance, všichni hlasovali jednomyslně, kde v tom usnesení jsme vyzývali pana ministra k tomu, aby za prvé začal dělat něco s financováním Úřadu práce a s platy tamních referentů. Za druhé, aby se skutečně zaměřil na ty dávky, které se vyplácí pozdě.

V tuto chvíli máme statisticky celkem 14 750 nerozhodnutých žádostí dle délky zpracování. Je to tak, že nad 30 dnů – a řekněme, že úřady práce mají 30 dnů na to, aby váš požadavek vyřídily – jich je nějakých 4 800, 4 500 jich je nad 60 dnů. Ale co je velmi kritické, že některé žádosti, a celkem jich je 5 500, nebyly vyřízeny ani během tří měsíců, že tam prostě leží více než 90 dnů, a nemáte v rukách žádné rozhodnutí, natož výplatu této dávky. To jsou čísla, která nám dalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, která jsme si vyžádali právě na tom výboru pro sociální politiku v minulém týdnu.

Jaké jsou nejhroženější regiony, kde se to zdržuje nejvíce? Když začnu od konce, tak je to Plzeň, tam je to skutečně taktéž kritické, poté střední Čechy. Ale nejvíce kritická je skutečně Praha. Není se čemu divit, poněvadž Praze chybí dlouhodobě, dlouhodobě úřednictvo, které by vyřizovalo jednotlivé dávky a které by vyřizovalo jednotlivá rozhodnutí. Podle odborů jsou zaměstnanci – a nástupní plat zaměstnance u Úřadu práce je v deváté platové třídě. A to číslo, které teď řeknu, tak je opravdu šílené. A já se nedivím těm lidem, že skutečně nechtějí i poté, co média, někteří politici obecně do povědomí dávají to, že úředník je skoro sprosté slovo, tak já se skutečně nedivím tomu, že tam nikdo pracovat nechce, protože v prvním platovém stupni dostává ten, který nastoupí na Úřad práce, 21 710 korun hrubého. Potvrdila to i předsedkyně odborů Úřadu práce.

Skutečně v tuto chvíli vnímáme hlavně tady v těchto kruciólních regionech to, že tam pracují srdcaři. Já všem na úřadech práce velmi děkuji za to, že dokážou ještě pořád pracovat v těch podmínkách, v jakých pracují, poněvadž už na výboru pro sociální politiku zaznělo, že stoupá agresivita. Agresivita lidí, kteří se dožadují výplaty dávek, když jich máme 15 000, to znamená, 15 000 rodin, 15 000 jednotlivých osudů zpožděných, že jim je vulgárně nadáváno, že když zvednou telefon, tak tam slyší pořád ty samé věty: Kdy mi přijde dávka, která je ve

zpoždění? A nebavíme se o lidech, kteří třeba celý život nepracovali nebo mají tu nálepku toho, že jsou těmi, kteří ten sociální systém vysávají. My se bavíme o těch, kteří například pracují nebo mají doma hendikepovaného partnera nebo dítě. Protože se nezpožďují jenom výplaty dávek v hmotné nouzi nebo výplaty státní sociální podpory, jako jsou příspěvky na bydlení nebo doplatky na bydlení, ale také příspěvky na péči například, anebo se, také vím, u některých zpozdily výplaty dávek v pěstounské péči.

Proč tomu tak je? Proč tomu tak je? Ptali jsme se na to samozřejmě na výboru pro sociální politiku. Je to nejen tím podfinancováním úřadů práce, ale také samozřejmě poddimenzováním jejich kapacity, ale samozřejmě také hlavně tady touto vládou, která se vymlouvá na jedné straně na veto prezidenta, které zbrzdilo dofinancování úřadů práce, a neměly se z čeho jednotlivé dávky vyplácet. A já tady s tímto zásadně nesouhlasím, protože každá vláda je zodpovědná za to, jakým způsobem si načasuje svůj legislativní proces. To znamená, že musí počítat v té legislativě, když předkládá návrhy zákonů, ještě ve zkrácených lhůtách, v devadesátkách, v legislativní nouzi, což jsme si už na to tady pomalinku zvykli, že může prostě přijít veto prezidenta, které to celé zdrží, a musí se s tím v tom legislativním procesu počítat. To se bohužel tady u tohoto nestalo a je to také jeden z důvodů, proč se pozdě vyplácí sociální dávky.

Já když mluvím o té agendě, tak nedávno na stoly referentů úřadů práce přistál tady tento praktický manuál pro pracovníky úřadů práce a sociální pracovníky (ukazuje zmiňovaný materiál), který se jmenuje Zkrotíme energii v domácnosti. Zkrotíme energii v domácnosti. To je to, jak jsem neustále říkal a kritizoval tady, že dokonce budou na úřadech práce i takzvaní energetičtí poradci. Tak tento manuál už tady v tuto chvíli máme. Je to manuál, který slouží sociálním pracovníkům, kteří přicházejí do domácností jednotlivých klientů, a ten jim říká, jakým způsobem mají například snížit teplotu v domácnosti, jak můžou ušetřit, pokud se budou jak dlouho sprchovat, tady mají v manuálu napsáno, že je úspornější, když si dají špunt do dřezu, když budou umývat nádobí, říkají, jakým způsobem mají v myčce mýt nádobí a v pračkách prát prádlo, upozorňují klienty na to, že v bojleru mají mít 50 až 60 stupňů, ale někdy taktéž až 60 stupňů kvůli tomu, aby se zničily bakterie, a všechno tady toto, jak mají v rychlovarné konvici, kolik mají vařit vody, a že mají dávat, když vaří vodu třeba na brambory, tak že na to mají dát pokličku.

Já si myslím, že opravdu už to začíná být až trošičku výsměchem všem těm, kteří na těch úřadech práce pracují, poněvadž když se podíváme tady na tento manuál, který má 32 stránek, které si musí někdo nastudovat, někdo také musí zaplatit to, že ti lidé radí tady těmto lidem, tak dokonce tady máme opravdu odborné věci, a to například Nová zelená úsporám (ukazuje plénu písemný materiál), kde sociální pracovník a referent úřadu práce má například radit v tom, jakým způsobem si můžou, když se podívá do toho bytu a musí nějak jako těm sociálně slabým pomoci, tak jak si může vyměnit třeba okna anebo jak si může zateplit fasádu. Já jsem upozorňoval na to, že to je prostě a jednoduše nesmysl, protože to nemůžou dělat sociální pracovníci. To patří pod Ministerstvo životního prostředí, které má odborníky na to, jakým způsobem se má šetřit s energiemi, jak zateplovat, jak to propočítat, jaká okna vyměnit, jak zateplit střechu, a určitě to nemůže dělat sociální pracovník. A toto je prostě taková bych řekl poslední trešnička na dortu v té agendě, na kterou i referenti úřadů práce neustále upozorňují, poněvadž ta agenda je čím dál tím robustnější. Obsahově, ale také samozřejmě těmi novými jednotlivými dávkami.

A já to samozřejmě tady kritizovat nechci. Ale chci se zastávat těch lidí, kteří na úřadech práce jsou, a říkám, že to na zodpovědnost má Ministerstvo práce a sociálních věcí, že to má na zodpovědnost pan ministr a že mně je strašně líto a mrzí mě, že ministerstvo a pan ministr Jurečka to hází na ředitelství Úřadu práce, na pana generálního ředitele, a že už mediálně bych řekl tak trošičku nad ním zlomil hůl, minimálně v tom, že se dal slyšet, že mu možná nějakým způsobem zkrátí odměny. Přitom všichni moc dobře vědí, že na úřadech práce se dělá první a poslední v tom, aby ty agendy fungovaly, včetně pana generálního ředitele. Ale já tomu

samozřejmě rozumím, protože – nebudu tady říkat jedno ostravské přísloví (řečník se pousmál), ale je mi to strašně moc líto, protože místo toho, aby se to řešilo, tak vznikla nějaká mediální přestřelka mezi úřady práce a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Takže toliko k té aktuální situaci na úřadech práce, která není nijak valná.

A ta poslední věc, která se týká úhradové vyhlášky v sociálních službách, kde se navyšuje hodina péče o 20 korun, tak tam jsme k tomu řekli velkou spoustu různých věcí. Dle mého názoru není možné navyšovat úhradovou vyhlášku v terénních službách bez toho, abychom valorizovali příspěvek na péči, obecně abychom dělali i systémové změny možná v příspěvku na péči, protože v tuto chvíli, v této době inflační a energetické krize, to je kruciólní pro některé rodiny, které se starají o svého partnera.

A já kolem toho nebudu říkat žádná svá už navíc vlastní slova, ale přečtu dopis, který potom předám panu ministrovi, který mi přišel včera do mailu. A poprosím, abyste poslouchali pečlivě, protože pisatelka to popisuje poměrně dobře:

Můj manžel má 67 let. Je plně invalidní, trpí vážným neurodegenerativním onemocněním CNS. Je imobilní, pohybuje se pouze na invalidním vozíku. Jeho stav se postupně zhoršuje, přestože s nemocí bojuje. Já jsem musela opustit zaměstnání jako zdravotní sestra a stala jsem se pečující osobou. (Řečník se kvůli hluku obrací k předsedající.) Děkuji. Stačí jenom gesto, paní předsedající, a už je klid.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Pane poslanče, je tady ticho jako v kostele.

Poslanec Aleš Juchelka: (Směje se.) Dobře.

Já jsem musela opustit zaměstnání jako zdravotní sestra a stala se pečující osobou. Od té doby žijeme pouze z manželova důchodu a manžel pobírá příspěvek na péči. Je zcela závislý na péči jiné osoby, potřebuje celodenní péči. Opakovaně se to uvádí v lékařských zprávách. Přesto mu nebyl přiznán nejvyšší příspěvek na péči, protože údajně nesplňuje požadovaný počet základních potřeb, které není schopen naplňovat. Chyběl mu jeden bod.

Už samotný taxativně vymezený počet základních potřeb je zcela mimo realitu, u takto nemocného člověka se jedná o komplexní postižení, které úplně změní a limituje jeho život a život jeho rodiny. Nelze ho tedy posuzovat podle nějakých jednotlivých bodů.

A teď mi dovoluňte napsat, proč jsem se na vás obrátila. Pravidelné valorizace příspěvků na péči můj manžel potřebuje nejvíc. V současné době totiž nejsme schopni pokrývat jeho potřeby, ať se to týká dopravy, terapií, cest k lékařům, na kliniky nebo rehabilitačních aktivit. Jenom za léky platíme dvakrát více než před krátkým časem. Vůbec už nemůžeme mluvit o naplňování sociálních potřeb, jakými jsou kultura, sociální kontakty nebo setkávání s lidmi. Nemůžeme si dovolit kino, divadlo, společenské události, protože všechno stojí peníze, včetně dopravy, vstupenek a podobně. Manžel je tak zásadně omezen na svých právech na svobodě, nemůže uspokojovat potřeby, které tak absurdně a odděleně vymezuje zákon.

Několikrát jsme zdvořile žádali Úřad práce, ať navrhne změny v sociální péči, navrhovali jsme, co je potřeba změnit. Vysvětlovali jsme, že s valorizací důchodů musí jít také valorizace příspěvku na péči, protože jinak i přes valorizace důchodů manželův příjem fakticky klesá. Razantně rostoucí náklady na péči totiž musíme stále více pokrývat právě z jeho důchodu. Za léta jeho nemoci jsme postupně vyčerpali naše rezervy. Nemáme už z čeho brát.

Letos jsme podlehlí vábení ministrů a pana Fialy, kteří neustále opakovali, že nikoho nenechají padnout. Museli jsme překonat stud a ponížení, požádali jsme o příspěvek na bydlení. Jednání úřadu práce se mi ani nechce komentovat. Trvalo půl roku, než nám přiznali příspěvek, na který jsme měli nárok, a to proto, že se náklady na bydlení posuzují vždy po doložení dokladů za uplynulé čtvrtletí. My už jsme několik měsíců platili značně zvýšené náklady na

bydlení, přesto jsme od dubna řadu následujících měsíců dostávali stále stejnou nízkou částku, naposled ještě v říjnu tohoto roku, a to proto, že ji úředníci vypočítali podle nákladů za druhé čtvrtletí. Odvolali jsme se, že jejich výpočty nevycházejí z aktuálních dat, že používají staré údaje, které dlouho neplatí. Marně. Musel by se totiž změnit zákon. Navrhovali jsme, ať na to úřady upozorní, ať navrhnou změnu zákona, který je pomalý, nereaguje na změny a nechává lidi měsíce ve složité situaci. Nedosáhli jsme ničeho, jen pocitu trpkosti a dalšího ponížení.

Napsali jsme mail panu ministru Jurečkovi, v němž jsme uvedli všechno výše popsané. Vysvětlili jsme mu svou situaci. Hovořili jsme o jednání úřadu a zdůraznili jsme, co je potřeba změnit. Také jsme napsali, že nestačí valorizovat jenom důchody, že je potřeba pravidelně valorizovat také příspěvky na péči. Náklady na péči nám prudce rostou v souvislosti s vysokou inflací, zdražováním všeho a cenami energií. Pan ministr Jurečka nám odpověděl přátelským mailem plným pochopení. Dostali jsme zdvořilou a empatickou odpověď. Toho si vážím, ale zdůvodnění situace uvedené panem ministrem nelze akceptovat. Argumentovat těžce nemocnému člověku možnostmi rozpočtu, tedy tím, že příspěvek na péči teď není možné valorizovat, protože nejsou peníze, to je cynické. Zvláště když vidím, jak se peníze rozdávají jinam, jak si sami sobě zvyšují platy, jak se různě přidávají peníze zaměstnancům státu a tak dále.

V druhém mailu pan ministr, nebo ten, kdo mu to napsal, dokonce argumentuje pomocí Ukrajinců, z čehož mimo jiné vyplývá, že není možné zvyšovat podporu nám nemocným. Dokonce napsal, že minulá vláda řešila jenom covid. Co na tohle říct? A abych nezapomněla, potvrdil, že úřady postupují správně podle zákona. Toť vše.

A teď ještě začínáme poslouchat, jak by se měli důchodci přizpůsobit, jak by měli být solidární, pracovat ve dvou i třech zaměstnáních současně. Ze všech příjmů celý život jsme platili vysoké daně. Roky tak přispíval můj manžel stejně jako naprostá většina současných důchodců do rozpočtu státu, z něhož se platí i důchody, nemocnice, školy, domovy seniorů a tak dále. Snad tedy nemusíme poslouchat podobné žvásty. Teď má být stát solidární s ním a se všemi důchodci. To, co se kolem nás děje, manželovi velmi ubližuje a zhoršuje projevy jeho nemoci. A já celý svůj život jsem pracovala ve zdravotnictví, pomáhala jsem, starala se o nemocné a postižené, k nimž teď patří také můj muž. Proto žádám pomoc pro nás. Myslím, že máme právo ji požadovat.

Jak je patrné z mého rozhořčení, nevyřídili jsme nic, nikdo nic nezmění. Příspěvky se nebudou zvyšovat, pro nemocné postižené nejsou peníze. Dál budou lidé dostávat podle špatného zákona příspěvky na bydlení, které reagují na jejich rostoucí náklady s několikaměsíčním zpožděním, a to v době, kdy denně slyšíme ve zprávách, co všechno se zdražuje, jaká je inflace a co nás čeká v příštím roce. Manžel celý svůj život pracoval v pomáhající profesi, pečoval právě o nemocné a postižené lidi, jezdil za nimi po celé republice. Školil, přednášel, vedl porady, pomáhal. Teď sám potřebuje pomoc a nedostává se mu jí. Jaká trpkost a ironie života!

Já se budu muset vrátit po Novém roce do zaměstnání, protože jinak nebudeme mít peníze na pokrytí všech výdajů. Manžel zůstane sám, protože na zdražené sociální služby nemáme peníze. Zeptal se mě, jestli má umřít, aby se naše situace vyřešila.

Všichni staří, nemocní a postižení lidé nutně potřebují pomoc, musí to být pomoc účinná a rychlá. Už teď je pozdě, jsme v těžké situaci. Dovoluji si věřit, že podpoříte pomoc pro nemocné, postižené a staré spoluobčany. Podle toho, jak se k nim stát chová, snadno poznáme, jaká je jeho kulturní úroveň, jaká je úroveň parlamentu, jestli nás poslanci skutečně zastupují, nebo se starají jenom o koalice, opozice, o funkce, o levné rekreace na horách, o výlety do světa, o své příjmy, náhrady, místa v dozorčích a jiných radách.

Toto píše pisatelka, která se právě dostala do problémů nejen se zpožděním dávek v hmotné nouzi, dávek státní sociální podpory, ale která se dostala samozřejmě i do víru

zdražování úplně všeho, poněvadž, a já tomu rozumím, my neustále dobíháme to, co se děje. Dobíháme to s několikaměsíčním zpožděním a ty lidi uvádíme do velkého nebezpečí.

Já jsem té paní odpověděl, protože některé věci, které ona tady píše, tak samozřejmě jsem uvedl na pravou míru. A o tom také samozřejmě celá ta mimořádná schůze je, abychom mohli dělat osvětu a říkat lidem, kam si mohou pomoci a jak k té pomoci mohou přijít. Nicméně ta pomoc neustále je zpoždována, je strašně pozdě. My říkáme – a vládní koalice se nám směje – že je to pozdě a že je to málo, ale ono to tak ve skutečnosti skutečně je. Vidíme to na příkladech různých lidí. Média se do toho poslední dva tři týdny obula. A to je možná právě z toho důvodu, že opravdu ta nadcházející zima může být pro některé rodiny velmi, velmi kruciólní.

Takže já moc prosím, abyste podpořili program tady této Sněmovny, poněvadž všechna tři témata jsou velmi závažná. Týkají se nás všech. Týkají se lidí, kteří potřebují pomoc, ať už je to navýšení rodičovského příspěvku, což je zákon, který tady skutečně máme několik měsíců, ať je to řešení aktuální situace na úřadech práce, protože jenom tady ve Sněmovně se můžeme o tom pobavit a posunout efektivitu Úřadu práce dál, anebo ať už je to navýšení úhradové vyhlášky v terénních sociálních službách, obecně v sociálních službách. A tam moc prosím, abychom tady toto rozhodnutí o navýšení úhradové vyhlášky odložili do té doby, dokud nebudeme mít na vahách vyváženo to, že budeme valorizovat příspěvek na péči, protože ti lidé se dostanou do problémů tím, že budou buď mít méně hodin péče, nebo si na to budou muset někde půjčovat, nebo to prostě budou muset řešit nějak jinak, což nebude nikdy pro ně příjemné.

Protože právě o ty nejslabší, to znamená o ty, kteří jsou sami, o ty, kteří jsou nemocní, o ty, kteří jsou hendikepovaní bychom se jako stát měli starat v první řadě. Ten stát to dělá, ale jak říkám, je pomalý a ta pomoc je skutečně slabá, protože když tady vyjmenujeme 10 pomoci, které nás něco stojí, tak stejně vždycky nevyřešíme tu příčinu, a ta by se řešit měla, to znamená, už dávno, už dávno se měly zastropovat ceny energií u výrobců.

Já moc děkuji a poprosím vás o to, abyste podpořili program tady této schůze. Hezký den. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Ještě než dám dalšímu přihlášenému s přednostním právem slovo, přečtu omluvy. Omlouvá se Dostálová Klára do 10.30 – zdravotní důvody, Kaňkovský Vít celý jednací den – rodinné důvody, Mračková Vildumetzová Jana celý jednací den – rodinné důvody, Peštová Berenika celý jednací den – pracovní důvody, Vrána Petr celý jednací den – pracovní důvody.

A nyní s přednostním právem vystoupí pan předseda Tomio Okamura. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dobrý den. Rád bych se zde konkrétně, jasně a fakticky vyjádřil ke všem navrhovaným bodům programu dnešní mimořádné schůze opozicí svolané. Je to mimořádná schůze na téma sociální problematiky, kterou vláda Petra Fialy odmítá řešit, a miliony našich občanů se dostávají do neřešitelných sociálních problémů. Jedná se tedy o velmi závažnou tematiku sociální politiky, která je pro SPD velmi důležitá, pro Fialovu vládu ovšem nikoliv. A v této sociální politice vláda jako celek a odpovědný rezortní ministr Marian Jurečka z KDU-ČSL zásadním způsobem selhávají. A to není jen nějaký můj povrchní dojem, ale skutečnost, která je opřena o mnoho statistických dat a o popis reálného stavu v této oblasti na základě tíživých životních zkušeností stovek tisíců občanů.

Na úvod je potřeba hned říci, že vládní koalice sdělila, že nebude souhlasit s tím, aby proběhla tato mimořádná schůze, proto necháte zde promluvit jenom vedení obou opozičních stran a následně tu schůzi chcete zamáznout, protože prostě ministr práce a sociálních věcí a zároveň předseda KDU-ČSL Marian Jurečka nechce řešit sociální věci. Už jste u vlády rok,

miliony lidí jste uvedli do obrovských problémů, a vy stejně to prostě řešit nechcete. Odmítáte opoziční návrhy a zároveň sami žádné pozitivní návrhy nenavrhuje. To je ten současný stav.

Co se týče vládní úhradové vyhlášky skandálně zdražující od ledna ceny sociálních služeb pro naše zdravotně postižené spoluobčany závislé na pomoci jiných osob a návrhů na zvýšení rodičovského příspěvku, je zde jeden moment, který obě tyto záležitosti spojuje. Je jím událost stará přesně dva týdny, kdy vládní poslanci zde ve Sněmovně tím, že se nepřihlásili do svých hlasovacích zařízení, ačkoliv byli v sále fyzicky přítomni, zcela vědomě a záměrně zablokovali možnost projednat zde návrhy, které za naše hnutí SPD předložila poslankyně Lucie Šafránková a které by významně pomohly právě zdravotně postiženým občanům zvýšením neuvěřitelně nízkých příspěvků na péči. A také by naše návrhy z pera SPD pomohly našim rodinám s nejmenšími dětmi zvýšením rodičovského příspěvku, který stagnuje na stejné úrovni už více než tři roky a vzhledem k celkové inflaci a růstu cen základních životních potřeb za tu dobu je absolutně nedostatečný a žene tyto rodiny do pasti příjmové chudoby.

Já myslím, že je příznačné, že v okamžiku, že jsem začal mluvit, tak ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka si odsedne a teď tamhle v rohu mluví už úplně o něčem jiném, protože prostě KDU-ČSL nezajímá sociální problematika, KDU-ČSL nechce pomoci lidem, proto si ještě ostentativně předseda KDU-ČSL a ministr Marian Jurečka odsedne, aby za mnou nebyl vidět, a ještě arogantně úplně jako se vysmívá všem těm občanům, kteří jsou v sociálních problémech. Je to úplný vrchol! Je to vrchol chování Mariana Jurečky. (Ministr Jurečka přichází a usedá do lavice před řečnickým pultem.)

A já si vzpomínám, jak vy jste v minulém volebním období tady peskovali z opozice, a my jsme také byli v opozici, když tady ministr nesedí a když mluví o něčem jiném. Takže to je ten váš dvojitý metr. Ale právě tento cynický a arogantní postoj vládní poslanci volí přesto, že dobře vědí, že se kvůli vládě od ledna opět zvýší ceny sociálních služeb, čímž se stanou pro mnoho zdravotně postižených nedostupnými, což jednoznačně povede ke zhoršení kvality jejich životů a hlavně ke zhoršení jejich zdravotního stavu. Jak jinak to nazvat než výsměchem a plivnutím do tváře těmto občanům? Přitom sami nejste za rok svého působení schopni ani s celým vládním aparátem obdobné návrhy vůbec připravit.

Jestliže nechceme naše zdravotně postižené spoluobčany doslova nahnat do neřešitelné životní a sociální situace, což ovšem vláda dělá, je naší povinností nejprve jim zvýšit příspěvky na péči, které se mimochodem v prvním a druhém stupni nezvyšovaly už šest let, a pak se teprve případně bavit o zvyšování úhrad za sociální služby. SPD ten návrh na zvýšení příspěvku na péči předložilo již před rokem a vy jej tady celou dobu blokuje. Ano, vládní koalice Petra Fialy a ministr a předseda KDU-ČSL Marian Jurečka celou dobu tady to zvýšení příspěvku na péči blokuje, a vlastní návrh nemáte a nejste schopni připravit. To jsou fakta.

Co tomu říká vedení Národní rady osob se zdravotním postižením? Jakékoli zdražení sociálních služeb znamená snížení počtu hodin poskytnuté péče u osob, které jsou na těchto službách závislé. Může to pro ně být velmi rizikové. Konec citátu vedení Národní rady osob se zdravotním postižením. Například úhrady za osobní asistenci a pečovatelskou službu se mají podle návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí Mariana Jurečky zvýšit ze 135 na 155 korun na hodinu. Zajištění celodenní stravy, tedy tří jídel denně, zdraží z 205 na 225 korun. Cena oběda z 95 na 105 korun. U pečovatelské služby navrhuje vy jako vláda a ministr navýšení sazby za dovoz nebo donášku jídla ze 40 na 50 korun, vyprání a vyžehlení kilogramu prádla chcete zdražit těmto osobám, které si nemohou samy pomoci, z 80 na 90 korun a nákup jídla, ošacení nebo vybavení domácnosti ze 140 na 160 korun. Poskytnutí ubytování včetně souvisejících služeb, jako je úklid, se má podle návrhu ministerstva zvýšit z 250 na 270 korun na den. Mimochodem příspěvek na péči v prvním stupni závislosti u osob nad 18 let, což jsou lidé, kteří samostatně nezvládají tři až čtyři základní životní potřeby, činí pouhých 880 korun měsíčně. Kolik asi tak hodin pomoci asistenta nebo pečovatele a jaké služby si za tuto částku může postižený člověk za měsíc zaplatit? Za těch 880 korun měsíčně?

Jak jsem už předeslal, každou vládu je dobré hodnotit maximálně racionálně, bez emocí, na základě objektivních měřítek a faktů, dle toho, zda se za jejího působení život občanů, zejména těch sociálně ohrožených, zlepšil, či naopak. Tak pojďme na to!

Za dobu působení Fialovy vlády vzrostla příjmová chudoba ve společnosti téměř o polovinu. Týká se nyní každé šesté domácnosti. Počet domácností s příjmem pod hranici chudoby vzrostl z 9 % koncem roku 2021 na momentálních 16 %. Nejvíce ohroženi chudobou jsou samostatně žijící senioři, rodiče samoživitelé a samoživitelky s dětmi, ale ono už to ohrožení se dneska týká v podstatě značné části společnosti.

Vyplývá to z dat projektu Život k nezaplacení, na němž spolupracují Český rozhlas a společnost PAQ Research. Dalších 16 % českých domácností má dle tohoto průzkumu nízké příjmy a úspory, které jim vydrží maximálně na jeden měsíc. U samostatně žijících seniorů vzrostla za dobu Fialovy vlády příjmová chudoba od listopadu 2021 dokonce o 40 procentních bodů. Z citovaného výzkumu vyplývá, že momentálně žije 43 % ze samostatně žijících seniorů v příjmové chudobě. U rodičů samoživitelů je to zhruba polovina. To je velmi tristní vizitka Fialovy vlády a ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky, který je zároveň předsedou KDU-ČSL.

Dle informací serveru iDNES z minulého týdne má v současnosti vážné finanční problémy celkově již 1,3 milionu našich občanů, kteří ještě navíc většinou propadávají špatně fungujícím systémem sociální podpory a pomoci kvůli jeho složitosti a také kvůli nedostatku pracovníků na úradech práce a jejich obrovské přetíženosti, což je také jeden z navrhovaných bodů dnešní schůze. Odborníci na sociální politiku a sociální práci rovněž potvrzují, že nepřehlednost a nefunkčnost systému žádostí o sociální dávky a nízká informovanost ze strany vlády jsou dvě největší překážky, které drží statisíce českých občanů v pasti chudoby. To vše je odpovědnost asociální vlády premiéra Petra Fialy. Neutěšenou situaci na úradech práce ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka z KDU-ČSL ani vláda nedokážou řešit, což zásadním způsobem každodenně ohrožuje životní úroveň desítek tisíc občanů s nižšími příjmy. Občané čekají na sociální dávky, na které mají zákonný nárok, mnohdy i několik měsíců. Je to v moderní zemi 21. století něco neskutečného. Je to zásadní selhání veřejné správy vinou konkrétních politiků, o kterých tady hovořím.

My v SPD jsme na toto riziko upozorňovali opakovaně, například vždy, když vláda a ministr Jurečka naložili úřadům práce další a další agendy a povinnosti a současně jejich přetíženým pracovníkům s nadsázkou řečeno a v uvozovkách za odměnu výrazně snížili reálné mzdy. Ta situace nespadla z nebe. Netrvá několik dní, ale minimálně tři čtvrtě roku. Nejdříve museli zaměstnanci úřadů práce kontaktovat občany, kteří po krachu některých soukromých dodavatelů energií zůstali u dodavatele poslední instance. Velmi narostl i počet žádostí o sociální dávky mimořádné okamžité pomoci, a to kvůli stoupajícím cenám energií a vysoké inflaci, stejně tak jako počet žádostí o příspěvky na bydlení či o dávky hmotné nouze. Po dvojnásobném zvýšení částek životního a existenčního minima navíc musí zaměstnanci úřadu přepočítávat velké množství stávajících dávek. A v souvislosti s válkou na Ukrajině přibylo ještě vyplácení humanitárního příspěvku Ukrajincům a příspěvku na jejich ubytování. A toto vše v době, kdy vláda rozhodla o zmrazení platů zaměstnanců úřadů práce již druhým rokem v řadě.

Vláda si u zaměstnanců úřadu práce objednává plnění nových a nových agend, ale nechce je za to adekvátně zaplatit. A důsledky vidíme. Noví zaměstnanci, především ženy, nastupují na přetížené úřady práce za plat cca 18 až 19 tisíc korun hrubého, plat zaměstnanců po několikaleté praxi se zde pohybuje mezi 22 až 25 tisíci hrubého.

Samozřejmě tou prvotní příčinou je neschopnost Fialovy vlády řešit drahé energie. To je to, co vy jste celou zemi uvedli do těchto neřešitelných sociálních, ekonomických a finančních problémů, protože na rozdíl od jiných zemí prostě neřešíte drahé energie ani drahé potraviny. A to, jak to vyřešit, vám tady říkáme už od jara – zastropovat ceny přímo u výrobců a tak dále

a tak dále. Ale vy to prostě nechcete z ideologických důvodů dělat. Takže jste si vzali za rukojmí kvůli vaší... řekl bych pokřivené ideologii jste si vzali celou Českou republiku za rukojmí.

Ale zpátky k práci na úřadech práce, protože skutečně ta situace mezi zaměstnanci, a jsou to většinou ženy, tak tam opravdu je velmi napjatá, to už mnoho měsíců, právě kvůli tomu, že to ministr práce a sociálních věcí Jurečka neřeší. A doplácí na to jak občané České republiky, jak ti klienti, jak ti žadatelé, tak i ti samotní pracovníci. Ta situace je opravdu úplně šílená. Práce na úřadech práce je nejen psychicky velice náročná, ale mnohdy i nebezpečná a někdy i doslova životu nebezpečná, jak víme. Arogance, agresivita, verbální útoky, ale i fyzická napadení úředníků jsou čím dál častější. Ale co je tou příčinou? Opět je to vláda Petra Fialy, která svojí neschopností, nekompetentností a nečinností uvrhla občany do tak obrovských sociálních problémů, že občané už jsou zoufalí. Přibývá politicky motivovaných sebevražd. Před Úřadem vlády každý den hoří svíčky. Média, protože jsou na vaší straně, tak o tom dostatečně neinformují. Tam se zastřelil ten třiasedmdesátiletý senior, před Úřadem vlády. Můžeme se domnívat o motivech. Ale to, že je to před Úřadem vlády, je jasný politický krok. A kdyby byl jeden. Paní skočila z Úřadu práce. To znamená, to jsou všechno jeden krok, jeden otřesný a smutný čin za druhým, kdy prostě je tam... Jasně, my nevíme ty konkrétní důvody. Ale to, že se to děje přesně na těchto místech, tak samozřejmě to, že je tam tahleta motivace tou tristní situací, kterou předvádí vláda, to je více než pravděpodobné, když si zoufalí občané volí tato místa.

A jsou tu i další závažné věci a jevy v sociálním systému. Kancelář ombudsmana nedávno upozornila na to, že máme enormní nedostatek sociálních pracovníků a že někteří pracují až s dvojnásobným počtem ohrožených dětí, než je nastavený standard 80 rodin, respektive dětí. Což prakticky sociálním pracovníkům umožňuje zabývat se pouze případy ohrožených dětí, kterým jde o život, a těmi ostatními už skoro vůbec. Je to normální, pane ministře? Veřejný ochránce práv Stanislav Křeček doslova varuje, že orgány sociálně-právní ochrany dětí kolabují, a že pokud stát nezačne okamžitě jednat, může podle něj zkolabovat i celý systém ochrany dětí. A co k tomu říká ministr Jurečka z KDU-ČSL? Vůbec nic. A opět podobně jako na úřadech práce, zaměstnanci jsou zde enormně přetížení, pracují na úkor svého volna a soukromého života. Je jich nedostatek, mají nízké mzdy, nulové benefity, noví lidé sem pracovat logicky nepřicházejí. Přitom důsledky tohoto stavu mohou být fatální.

Ministr práce a sociálních věcí je v klidu a rozdává nevyžádané rady a moudra na Twitteru a jako jakýsi vedlejšák si ještě přibrál řízení Ministerstva životního prostředí, to znamená další nekompetentní záležitost, kdy ministr Jurečka se této tematice v podstatě nikdy ani nevěnoval. Asi má pan ministr Jurečka dojem, že Ministerstvo práce a sociálních věcí funguje perfektně a postačuje zde ministr na půl úvazku, proto si ještě přibrál Ministerstvo životního prostředí. A sedíte na dvou židlích najednou a děláte dva ministry najednou. Asi vám to dělá dobře, pane ministře, že vám všude říkají dokola pane ministře. Ale vždyť to Ministerstvo práce a sociálních věcí vůbec nezvládáte. Vždyť je tam kolaps! Vždyť je kolaps po všech stránkách! A týká se to jak důchodců, jak seniorů, tak zdravotně postižených občanů a dalších potřebných lidí, dětí, jak vidíme, rodin. Vždyť vy jste to ministerstvo za rok přivedl k úplnému kolapsu a doplácí na to miliony lidí. A všichni to vidí. Tady to nesnese už výmluvy. Prostě já jsem vám dal tady tvrdá data, jasné statistiky, kam jste dovedl občany České republiky.

A vrcholem je samozřejmě, a už opakovaně, že jste předem avizovali, váš předseda poslaneckého klubu Marek Výborný z KDU-ČSL, že zamáznete zase tuhle tu mimořádnou schůzi svolanou opozicí, abychom se zase o těchto problémech nebavili.

My tady chceme jako opozice projednat naše konkrétní návrhy řešení, já jsem je tady jmenoval. Desítky zákonů z pera SPD jsou tady podané ve Sněmovně, doslova desítky zákonů jsme podali. Zákonů a pozměňovacích návrhů v sociální oblasti SPD jenom za tento rok podalo přibližně 50 tady ve Sněmovně. A vy blokujete projednávání těchto konkrétních pozitivních návrhů pro občany a sami nenavrhuje nic, a ještě o tom nechcete ani diskutovat. Proto tu mimořádnou schůzi zamáznete, aby nemohli diskutovat i další poslanci z opozice, protože teď

před schválením programu můžou diskutovat jenom poslanci s přednostním právem, kterých je nás tady samozřejmě jenom pár. Takže to je přístup ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky z KDU-ČSL a vlády Petra Fialy. To je ta arogance, to je to opovržení. A je to opravdu vrchol nezodpovědnosti celé KDU-ČSL vůči občanům této země. I vrchol nezodpovědnosti, neschopnosti, nečinnosti, nekompetence a nulové sociální empatie osoby, která bohužel pro náš stát a jeho občany momentálně stojí na vrcholu vládní hierarchie – premiéra Petra Fialy z ODS. Po ročních zkušenostech s touto vládou lze konstatovat, že pokud nenastanou zásadní, nikoliv kosmetické, personální změny v celém obsazení vlády, ideálně úplný konec pětikoaliční vlády ODS, TOP 09, KDU-ČSL a strana Pirátů, situace v klíčové oblasti sociální politiky se bohužel nezmění k lepšímu.

Hnutí SPD samozřejmě program této opoziční schůze na sociální témata podpoří, stejně tak jako vždy podporujeme a hlavně sami předkládáme návrhy na pomoc slušným a pracujícím občanům, kteří se kvůli Fialově vládě v čím dál vyšších počtech ocitají v tíživé sociální situaci.

A teď mi dovoluňte úplně na závěr poděkování všem pracovníkům úřadů práce, všem sociálním pracovníkům a dobrovolníkům, kteří pomáhají, všem slušným a pracujícím lidem, a i od naší poslankyně to poděkování Lucie Šafránkové, která má u nás v gesci sociální věci, ale kvůli vládě Petra Fialy tady nebude moct vystoupit, protože nechcete schválit program schůze, takže to je prostě úplně neuvěřitelná záležitost. Musím poděkovat i všem těm pracovníkům, kteří se dostávají do vážných problémů kvůli nečinnosti Fialovy vlády. Nezbyvá než to s touthle vládou prostě vydržet, protože vy se držíte u koryt jak klíšťata a nechcete a nechcete tu vládu předat jiným a schopnějším. Děkuju za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Nyní s přednostním právem vystoupí pan ministr Jurečka. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dobré dopoledne, vážená paní místopředsedkyně, vážené poslankyně, poslanci. Dovolte mi, abych tady za Ministerstvo práce a sociálních věcí vystoupil a reagoval jednak na návrh svolání této schůze a také i na argumentaci, kterou tady přednesli mí dva předřečníci, pan poslanec Juchelka a pan poslanec Tomio Okamura, a řekl, jaké kroky konkrétně vláda realizuje k pomoci zranitelným skupinám obyvatel v České republice v souvislosti s energetickou krizí, vysokou inflací. A také bych popsal i třeba ty věci, které tady byly opakovaně zmíněny, pokud jde o problematiku úřadů práce.

Já jenom připomenu ty stěžejní kroky, které jsme udělali za dvanáct měsíců, není to ještě rok, bude to tento týden, kdy vláda má zodpovědnost za fungování naší země. A začali jsme hned na začátku ledna. Na začátku ledna jsme tady v Poslanecké sněmovně ve stavu legislativní nouze projednávali změnu zákona o státní sociální podpoře tak, abychom mohli reagovat na situaci narůstajících cen energií. A byl to moment, kdy o tom, že ceny energií narůstají, se vědělo už od září roku 2021. A nepřišel žádný vládní návrh, na MPSV nenapsali žádný vládní návrh zákona, aby toto řešili. A věděla paní ministryně Maláčová, věděla vláda Andreje Babiše, že to řešit musí a že zdaleka nebude stačit jenom to zvýšení, které se udělalo na úrovni vlády změnou nařízení vlády. Takže my jsme tady udělali úpravu tak, abychom mohli operativně zvyšovat ty takzvané normativy. A jenom připomenu, příspěvek na bydlení je opravdu jedna z klíčových podpor, jak pomoci domácnostem zvládnout narůstající náklady na bydlení. A když jsem nastupoval na MPSV, tak ten takzvaný normativ stropoval – 45 % žadatelů narazilo na ten strop a nebyly už jim potom adekvátně uhrazeny náklady na bydlení, které jim vzrostly, dostali jenom částku toho stropu. My jsme v průběhu roku 2022 upravili tento normativ, upravili jsme i jeho pravidla. A to zásadní upravení další, které proběhlo po tom 1. lednu, tak bylo k 1. říjnu. K 1. říjnu se výrazně zvýšily normativy, upravily se cenové hladiny, upravily se i parametry pro jedno- a dvoučlenné domácnosti a dneska ten základní mechanismus podpory funguje tak, že pokud domácnost není schopna pokrýt náklady na bydlení a převyšují náklady na bydlení

částku větší jak 30 % příjmů té dané domácnosti, tak mají na tuto podporu nárok. A po té úpravě v říjnu dneska 85 % domácností je v situaci, kdy má uhrazeny plně ty náklady, které má na elektřinu, na plyn, na bydlení, které jsou nad tu hodnotu 30 % příjmů domácností.

Ale to nekončí ten příběh. My jsme na to reagovali a Sněmovna a Senát tento poslední měsíc přijaly další návrh, který jsme přinesli, a to je opět novelizace zákona o státní sociální podpoře, kdy jsme sjednotili některé věci, které za mě jsou nepochopitelné, proč vůbec tak dlouho trvaly, že například byla rozdílná hranice, to je možnost domácnosti požádat o příspěvek na bydlení. V Praze to byla hranice 35 % příjmů domácností, mimo Prahu 30 %. Do té doby nikdo neměl potřebu toto řešit. Toto jsme upravili, udělali jsme opět ještě zvýšení těch limitů pro domácnosti, které topí tuhými palivy, především z důvodů narůstajících cen dřevních pelet. Takže děláme kroky, kterými adresně cíleně podporujeme domácnosti, a je to vidět i na tom, jak ty žádosti od domácností přicházejí, kdy největší nárůst právě přišel s říjnem, kdy jsme upravili ty normativy, a když srovnáme říjen 2021 a říjen 2022, tak je ten nárůst – 32 % domácností si o tuto formu podpory požádalo a ten nárůst finančních prostředků je o více jak 40 %. Průměrná měsíční podpora, kterou poskytujeme domácnostem v rámci příspěvku na bydlení, byla 4 100 korun za listopad, po úpravě normativů, který byl v říjnu, je to 4 600 korun měsíčně pro tyto domácnosti. Takže opravdu toto je cílená adresná podpora.

Jako ministr nemám zájem na tom, aby lidé byli v situaci, kdy chodí a dlouhodobě žádají o sociální podporu, o příspěvek na bydlení, ale mám zájem o to, abych systémem poradenství ty lidi byl schopen nasměrovat na to, že pokud mají svoji nemovitost, tak tam mohou udělat opatření, která se týkají zateplení fasády, výměny oken, dveří, investice do nového způsobu vytápění, to znamená třeba fotovoltaické panely, tepelné čerpadlo. A proto jsme provázali ten systém poradenství mezi úřady práce, sociálními pracovníky v terénu, pracovníky Státního fondu životního prostředí, místními akčními skupinami, právě proto, abychom těm lidem nabídli smysluplné dlouhodobé řešení. A to řešení je – nemusíte být závislí na té státní sociální podpoře v této oblasti, ale můžete udělat opatření, která dlouhodobě budou pro vaši domácnost prospěšná. Snížíte si své náklady na bydlení, snížíte si závislost na dodávkách energií od externích dodavatelů. Vždyť přece to je ten rozumný koncept, který má ten stát podporovat i v dobách, kdy by tady nebyla válka, kdy by tady nebyly vysoké ceny energií. Prostě má to podporovat ten stát dlouhodobě.

A to děláme. Nastavili jsme Novou zelenou úsporám Light, která umožňuje poprvé i nízkopříjmovým domácnostem, aby na tato opatření měly finanční prostředky. Nastavili jsme systém i záloh. Pokud domácnost nemá finanční prostředky na nákup materiálu pro investici, může využít té zálohy, nakoupit to, udělat to, udělat to i vlastními prostředky. Nemusí k tomu mít žádný složitý projekt. Poté, co to zrealizuje, dodá jenom jednoduchý formulář s fotodokumentací před a po a tuto podporu tato domácnost získává. Takže je to další posun v tom, hledat smysluplná, dlouhodobá, racionální řešení.

Pak jsme udělali v průběhu roku 2002 dvakrát zvýšení životního a existenčního minima, které je provázáno na další dávky státní sociální podpory, kdy se rozšiřuje okruh možných příjemců a také se zvyšují tady tyto formy podpory. A to stejné vláda udělala včera, kdy zvyšujeme životní a existenční minimum od 1. ledna. Dále jsme udělali kroky, které vedly k podpoře také zranitelných skupin obyvatel, jako jsou osoby se zdravotním postižením. Tato Sněmovna přijala návrh, který upravoval nejenom výši příspěvku na mobilitu, ale rozšířila se tam i právě ta část lidí, kteří jsou například závislí na přístrojích s energeticky náročnou spotřebou, oxygenerátory a podobně, tak ti mají tuto sazbu zvýšenou.

Udělali jsme tam zvýšené podpory pro lidi, kteří potřebují speciální pomůcky, kteří potřebují přestavbu svého domu a potřebují například plošinu, protože jsou imobilní. Tyto kroky se tady zrealizovaly a jsou dneska v účinnosti. Ano, udělaly se i věci v oblasti valorizace důchodů, zákonné valorizace důchodů, které pomáhají dneska zhruba 3,4 milionu příjemců důchodů starobních, invalidních, vdovských, vdoveckých, sirotčích. Takže musím se tady

vymežit vůči tomu, že tady zaznívá, že vláda nepomáhá lidem. Není to pravda. Vláda pomáhá lidem.

Vláda udělala i klíčové kroky v oblasti přímé podpory energií. Dostupný tarif do konce tohoto roku znamenal jasnou, efektivní pomoc domácnostem s úhradami plateb za elektřinu a za plyn. Vláda zabezpečila to, abychom měli dostatek plynu, máme pokrytou celou zimní topnou sezónu. To nebyly věci, které se staly automaticky. Vláda dotáhla včera také podporu celého segmentu odběratelů, od domácností, malých a středních podniků, veřejného sektoru i po ty velké podniky. Ty mají jistotu a vědí, s jakou cenovou kalkulací mohou pro příští rok počítat při své výrobě. A to jsou kroky, které vedou také k tomu, že Česká republika má nejnižší nezaměstnanost dlouhodobě a má i nejnižší nezaměstnanost v celé Evropské unii.

Když jsou tady zmiňovány otázky Úřadu práce, tak k těm mně dovolte se vyjádřit. Já jsem si vyžádal ze svého ministerstva informace o tom, jak například minulá vláda řešila problematiku Úřadu práce. Tak já jenom tady zmíním, že za rok 2019 za 2020 premiér Andrej Babiš opakovaně psal dopisy paní ministryni Janě Maláčové a vyjadřoval hrubou nespokojenost s fungováním Úřadu práce s fungováním Generálního ředitelství Úřadu práce, s tím systémem. A v těch dopisech jsou ty věci popsány. To, o čem tady mluvil pan poslanec Juchelka, to není věc, která by se stala za mého ministrování. To je věc, o které tady mluví váš pan předseda v roce 2019 v těchto dopisech. Velmi rád vám je předám, můžu z nich citovat. Tady hovoří o tom, jak úřady práce z jeho pohledu nejsou funkční, jak je potřeba udělat změny. Takže prosím pěkně, kdybyste vy tu kritiku, kterou jste tady vystavěli, vnímali v kontextu toho, že za poslední čtyři roky jste měli také vládní zodpovědnost za to, jak ten rezort funguje, jak fungují úřady práce, tak si musíte uvědomit, že to, že tam je dlouhodobě personálně neřešená situace, není problém posledních dvanácti měsíců. Je to problém posledních minimálně dvou tří let. To, že se neřešila otázka kvalitního zafinancování lidí, kteří tam pracují, není problém posledních dvanácti měsíců, je to dlouhodobý problém. A je tady mnoho dalších věcí, které – a myslím si, že poměrně oprávněně Andrej Babiš tady psal v těch dopisech, ale co se změnilo fakticky za ty čtyři roky, kdy on byl premiérem? Vůbec nic se nezměnilo. Otázka IT systému – nikam se neposunula. Otázka digitalizace na tom úřadu – nikam se neposunula. Kdyby toto se řešilo, tak spoustu věcí, které tady dnes byly zmíněny, jsme vůbec nemuseli diskutovat, protože by byly dávno vyřešené.

Pan poslanec Juchelka tady mluvil o legislativní složitosti, náročnosti pro žadatele na dávky, ale co se stalo za minulé vlády z hlediska zjednodušení systému, z hlediska odstranění té nesmyslné byrokracie? Bohužel se nestalo vůbec nic. Tady byla zmíněna otázka příspěvku na péči. Ano, já ho chci, aby se zvýšil, a máme to i v tom návrhu zákona o státní sociální podpoře. Ale ať jsme tedy féroví, tak já jenom připomenu, jaká byla situace okolo příspěvku na péči v tom minulém volebním období. A budu tady citovat kolegu Vítka Kaňkovského, který se této problematice věnoval velmi intenzivně.

Příspěvek na péči se zvyšoval v terénních službách v roce 2018 a to bylo na základě senátního návrhu – senátního návrhu – za kterým stála senátorka Jelínková, Horská, Plaček. A nechtěla to vládní koalice. Paní ministryně Schillerová nechtěla přistoupit na toto zvýšení příspěvku na péči, ale na návrh Senátu se to podařilo. Když se posuneme dál, tak zvýšení, které proběhlo u příspěvku na péči v pobytových zařízeních. No tak to se stalo až s poslancekou novelou, za kterou stáli poslanci a poslankyně Pastuchová, Šafránková, Kaňkovský. To nebyl vládní návrh a vládní aktivita, kdy by tady přišel osvícený premiér a řekl: musíme po letech valorizovat příspěvek na péči a uděláme to.

A Vítka Kaňkovský mně popisoval, jak to jednání s paní ministryni u této debaty, u této poslanceké novely, probíhalo. Paní ministryně financí nechtěla přistoupit na tento návrh – zvýšení příspěvku na péči. Tak já to tady jenom říkám proto, že nemám rád to přehazování horkého bramboru. Já se snažím věci krok za krokem postupně řešit. A nevyřešíme všechny hned ze dne na den. Ale je nefér, je nefér, když tady přijde kritika ze strany Aleše Juchelky, poslance, který byl čtyři roky součástí minulé vládní koalice a byl jeden z klíčových expertů

hnutí ANO na sociální politiku a kritizuje věci, pro které on v těch předchozích čtyřech letech mohl udělat obrovský kus práce. A neudělal ty kroky. (Nesouhlas poslanců ANO.) Takže to si myslím, že není namístě. Kdyby tady Aleš Juchelka vystoupil a řekl "předložil jsem tady čtyřikrát návrh na zvýšení příspěvku na péči a pokaždé mě s tím mí koaliční vládní kolegové vyhodili", tak by to byla kritika, která je dneska namístě. Kdyby předstoupil Aleš Juchelka a řekl "předložil jsem novelu zákona o státní sociální podpoře, kde zjednoduší ty věci ve prospěch klientů, žadatelů, ve prospěch pracovníků na úřadu práce, a neuspěl jsem", tak by ta jeho kritika tady byla dneska namístě. Ale nic takového tady nebylo učiněno ani tady řečeno.

Já se nezříkám odpovědnosti za to ty věci rozpohybovat a udělat pro lidi daleko více příznivé klientské prostředí, a to děláme. Na úřadech práce se za dvanáct let nechytlo vůbec ani v oblasti digitalizace. Já jsem přišel na ministerstvo – a to je průkazný fakt – v dubnu jsme měli nachystanou digitální dávku pro solidární domácnost, to stejné u humanitární dávky. Solidární domácnost, tento příspěvek běží plně v digitální podobě. Je možné podat žádost jen digitálně a digitálně ten celý proces kontroly a výplaty je udělán touto formou. Humanitární dávka, kterou jsme postavili také pro digitál, nám dneska běží, víc jak 90 % těchto žadatelů podává žádost digitálně a digitální běží administrace. Od začátku července jsme dali do digitálu příspěvek na bydlení, v srpnu jsme dali do digitálu jednorázovou pomoc 5 000 korun rodinám, dále jsme dali do digitálu rodičák a dali jsme do digitálu přírůstek na dítě. Za pět měsíců! Za pět měsíců jsme dali dohromady šest konkrétních podpor v sociálním systému, které nám dneska běží v digitálu, a některé ve sta procentech příjmu žádostí.

Můžete mě kritizovat za spoustu věcí, a také by bylo fér přijít a říct ano, je tady pozitivní posun. Je tady pozitivní posun. A já taky děkuji, že u některých věcí to bylo i díky tomu, že jsme změnili některé věci v legislativě. I díky hlasům opozičních poslanců. Férově to tady říkám.

A máme na příští rok nachystány další kroky, které nebudou znamenat jen převod dávek do digitálu, ale budou znamenat další zjednodušení pro klienta, kdy data, která má stát, si budeme schopni v daleko větší míře se souhlasem toho žadatele brát přímo z jiných registrů. Nechci, aby lidé museli chodit s papírovou podobou potvrzení z účtárny o výši jejich příjmů, když tuto informaci zaměstnavatel stejně tomu státu předává. Nechci do budoucna, aby tady chodili lidé a dávali nám informace o tom, jestli dítě studuje, nebo nestuduje, když ty informace stát stejně má. A tyto věci měníme teď v těch příštích měsících. Ale já upřímně nerozumím tomu, co se dělo poslední čtyři, osm let, proč se tyto věci na Úřadu práce neudělaly.

Dovolte mi, abych reagoval na některé další konkrétní věci, které tady zazněly i z úst pana předsedy Babiše především, a myslím si, že opravdu nebyly vůbec korektní a byly v některých momentech i ukázkou, že vlastně pan premiér nezná tu podstatu problémů, protože mluvil o některých věcech velmi zkresleně.

Tak jenom zmíním otázku pozdní výplaty dávek. Štve mě to. Je to jev, který na Úřadu práce byl i v minulém roce, ale je potřeba také férově říct, že dneska Úřad práce měsíčně odbavuje 1,7 milionu klientů. A tam, kde jsme ve zpoždění po zákonné lhůtě, jsou to necelá 2 %. Necelá 2 % žadatelů. A je potřeba také férově říct, že u části těchto žadatelů ten problém není na straně Úřadu práce. Je to problém, kdy klient nedoložil nebo nekomunikoval, aby doplnil některé informace. A kdyby úředník na Úřadu práce chtěl lepší statistiku, tak měl klidně nárok na to přerušit to správní řízení, v ten okamžik by neběžela lhůta, v ten okamžik by se ta statistika výrazně zlepšila, a až by to ten dotyčný dodal, tak ho znovu obnovit. Toto neděláme. Byla by to zase zbytečná byrokracie. Ale uvědomme si, že je tento problém tady dlouhodobého charakteru a souvisí mimo jiné i s nějakou specifickou situací především tady v hlavním městě Praze, kdy úřady práce jsou tady přetížené. Jsou ve stavu personálního podstavu. Ten personální podstav tady trvá dva roky. Děláme kroky pro to, abychom to změnili. Posílili jsme lidi na dohody, posílili jsme lidi v jiných krajích, kde ty lidi na pracovním trhu jsme schopni vzít do stavu, a ti nám dneska pomáhají zpracovávat právě i žádosti žadatelů, kteří přicházejí na úřady práce v Praze. Děláme kroky k tomu, abychom toto dokázali změnit.

Dovolím si tady zmínit otázku toho, co tady zaznělo, že jsou ti lidé mizerně zaplacení. Cituji slova přímo Andreje Babiše z úterka. Tak já jenom chci připomenout holá fakta. V roce 2021 byl průměrný plat zaměstnance úřadu práce ve výši 31 749 korun a průměrná výše odměny byla 27 523 korun... (Odmilka pro hluk v sále.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Chtěl bych vás poprosit všechny, abyste se prosím ztišili, případně abyste si vyřídili jednání před sálem. Ještě jednou prosím kolegy z levé strany. Děkuju mockrát.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr životního prostředí ČR Marian Jurečka: V roce 2022, v letošním roce dosud bez započítaných odměn za prosinec je prozatím průměrný plat ve výši 35 970 korun a průměrná výše odměny je 54 000 korun za rok. 54 000 korun za rok, kdy tato výše odměny je opravdu mimořádná, protože ti lidé také podávají mimořádný výkon. A za to patří smeknout a poděkovat.

A musíme se také podívat na to, že v září byly zvýšeny tarify, a my jsme udělali dohodu s odbory, že v průběhu pro rok 2023 uděláme ještě úpravu v jedné složce, která oceňuje řekněme ztížené a náročné pracovní prostředí tak, aby měli další jistotu, že ten růst platů je jistý a že si na něj ti pracovníci na přepážkách dosáhnou. Ale vyčítat mně tady otázku odměňování na Úřadu práce je prostě poukazování na to, že opět v předchozích letech nikdo nepřišel, aby toto systémově řešil. Zase se můžu zeptat, jestli pan poslanec Juchelka vystoupil v posledních čtyřech letech, když byl tehdy ještě koaličním poslancem, aby požádal svého premiéra, svoji ministryni financí, koaliční kolegyni, ministryni práce a sociálních věcí, aby se změnil přístup k odměňování lidí na úřadech práce. Budu velmi rád, když Aleš Juchelka tady uvede veřejně, zdali krok, který by se zabýval a chtěl změnu odměňování na úřadech práce, jestli ho udělal. Jestli to neudělal, tak pak je to zase jenom laciná kritika, že tady někdo přijde, teď si tady stoupne, vypadá to na kameru úplně skvěle, ale pokud jako politik myslím svoji práci vážně a dělám ji systémově, tak musím taky přijít a říct: buď jsem to v minulosti, kdy jsem to mohl ovlivnit, dělal, snažil jsem se o to ovlivnění pozitivním směrem, anebo jsem to neudělal, seděl jsem čtyři roky, moudře jsem příkyvoval a teď přicházím a chrlím tady opoziční kritiku.

Pan premiér tady kritizoval před dvěma dny, že Jurečka je úplně mimo a že se rozhodl ještě omezit úřední hodiny na úřadech práce a že tím zhoršuje tedy vyřizování té agendy. Chci tady jasně říci, že žádost, prosba na omezení úředních hodin na dočasnou dobu nepřišla ode mě, přišla od zaměstnanců úřadů práce, od krajských ředitelů a ředitelů, kteří požádali o to, aby lidé na úřadech práce měli aspoň nějakou část pracovní doby možnost se plně věnovat žádostem klientů a odbavovat je, aby tady byl jasně ohraničený prostor, kdy na toto budou mít plnohodnotný čas. A já se problémům na Úřadu práce věnuji. Já se setkávám s lidmi, setkávám se s krajskými řediteli na poradách krajských ředitelů, které děláme přímo se mnou a mými kolegy náměstkyněmi a náměstkyněmi, navštěvuji úřady práce a vím, že ta situace je extrémně složitá, komplikovaná, vypjatá a není jednoduchá, ale snažíme se v rámci možností dělat kroky pro to, aby se to zvládlo, abychom ty lidi zafinancovali za tu práci, kterou odvedli, a abychom do budoucna hledali systémová řešení. A to děláme.

A chtěl bych poprosit speciálně pana poslance Okamuru, aby tady nezatahoval neštěstí cizích lidí, které je tady z jeho úst podáváno v duchu, že tady přišla paní, která vyskočila a spáchala sebevraždu v budově, kde máme část pronajatých kanceláří jako Úřad práce, když mám informaci od policie, že tento její krok nebyl spojen s rozhodnutím Úřadu práce, nebyla na pracovišti Úřadu práce, nebyla tam jako klientka, která by byla v něčem odmítnuta. Je to strašně laciné říkat tyto věci takhle veřejně do prostoru a já vás chci poprosit, abychom se tohoto oprostili. Můžeme si tady říkat spoustu kritiky, můžeme do toho dávat emoce, ale vkládat do toho příběh člověka, který nesouvisí s touto agendou, si myslím, že je těžce nefér.

Když se potom podíváme dál, tak jsou tady věci, které systémově se snažíme realizovat. Když tady padlo to, že tu situaci neřešíme dostatečně adekvátně, že pan premiér by tam zajel, bývalý pan premiér Andrej Babiš, a on by se tam postavil do tohoto čela, tak já ještě kromě toho, co jsem tady řekl k digitalizaci, k posílení personálních kapacit, tak chci jasně říci, že v průběhu roku 2022 jsme udělali i kroky, kdy úředníci jak z Ministerstva práce a sociálních věcí, tak lidé z našich rezortních organizací, jako Česká správa sociálního zabezpečení a další složky MPSV, tak chodí aktivně vypomáhat lidem na úřady práce. Děláme tu flexibilitu toho, abychom lidské zdroje, které můžeme dát a posílit je na agendu, která je spojena s odbavováním žádostí klientů, abychom to udělali. Spustili jsme speciální pracoviště operation office v Liberci, kde tito lidé právě pomáhají dneska i s tou agendou právě přetíženého úřadu práce tady v Praze. Takže zase přijít tady a říkat z úst pana bývalého premiéra Andreje Babiše tyto věci a tuto kritiku, tak je to v rozporu s tím, co on sám popisoval před třemi lety, že nefunguje, ale za dobu, kdy byl premiérem té vlády, systémově se neudělalo nic pro to, aby se tyto věci změnily.

Padají tady i poznámky na úhradovou vyhlášku. Ten, kdo opravdu je člověkem, který je v sociálních službách, tak ví, že úhradová vyhláška je také spojena i s možností, aby poskytovatelé mohli poskytnout kvalitní péči a kvalitní služby. A musíme si uvědomit, že u naprosté většiny klientů došlo v roce 2022 celkem třikrát ke zvýšení důchodů starobních a invalidních. Naprostá většina lidí, kteří jsou potom klienty sociálních služeb, jsou příjemci těchto důchodů.

Pak je samozřejmě skupina lidí, která nemá tento příjem, to je zhruba 5 000 osob, a tady připravujeme tu úpravu tak, aby byla sociálně citlivá. Navyšujeme tu částku do vyčerpání limitu 80 hodin, pak zůstává stejná, jednáme s poskytovateli, tak abychom v příštím roce jim mohli zafinancovat péči o klienty, kteří ani dnes, ani před dvěma lety nebyli schopni mít plnohodnotnou péči, kterou potřebovali, protože prostě jim ty peníze nestačily, abychom tyto potřeby lidí pokryli. Ale je potřeba říct také jednu důležitou věc. Ta úhradová vyhláška neznámá, že ten poskytovatel automaticky udělá to, že to tomu klientovi zvýší ve všech případech. Ta vyhláška stanovuje maximální výši úhrad za tyto služby. A spousta poskytovatelů umí a zná situaci toho klienta a nepřístupuje k tomu paušálně, aby řekli: paušálně to u všech zvýšíme na horní sazby té úhradové vyhlášky.

A já jsem udělal maximum pro to, aby sociální služby byly pro tento i příští rok v situaci, kdy mají zabezpečené finanční zdroje, mají jistotu pro jejich fungování. V letošním roce jsme i dofinancovali, a když mluvím s lidmi z terénu, ať už jsou to představitelé sociálních služeb, které zřizují kraje, nebo jsou to ostatní poskytovatelé sociálních služeb, tak oceňují ten krok, že v letošním roce mají pokryté dostatečně své potřeby. Na příští rok jsme zvýšili financování sociálních služeb o 12 %. A řekl jsem to poprvé v historii těmto lidem první týden v září. Nikdy to od vlády neslyšeli takhle brzy s předstihem. A projednal jsem to s nimi, a řekl jsem: toto je návrh. Projednal jsem to s kraji, aby kraje mohly případně upravit své rozpočty, a ne že se to dozvídaly v minulosti až poté, co Sněmovna schválila třetí čtení, a o tom, jestli rozhodla o některých pozměňovacích, které tady načítali v minulosti třeba speciálně kolegové z komunistické strany. Ne, nenechal jsem ty lidi v nejistotě. Šel jsem a na začátku září jsem jim řekl: taková a taková je alokace na příští rok, je to dostatečná alokace, bylo to projednáno. A řekli: ano, je to dostatečná alokace.

Takže je potřeba vnímat tyto věci, když se bavíme o sociálních službách opravdu v kontextu všech těch opatření, a ne přijít tady na kameru a populisticky si vytáhnout jednu věc, kterou nasvítím ve světle, které potřebuji, a mluvím o těch věcech jenom v té perspektivě, která se zrovna hodí, protože jsem opoziční poslanec a protože je dobré pracovat s atmosférou strachu. Tak tohle fakt dělat nechci. Já jsem vždycky říkal, že jsem otevřený komukoliv z poslanců a senátorů, ať jsou opoziční, nebo koaliční, mluvit s nimi o problematice mého rezortu. Když přijdu na sociální výbor, tak se snažím opravdu férově, poctivě reagovat na věci, které tam padají. A také jsem tam i řekl, jsou věci, u kterých vidím, že to není dobře nastaveno, kde je chyba, že to ten rezort dělá tak a tak, a chci to změnit. A když se podíváte na legislativní

plán a kroky, které jsme udělali a budeme dělat v příštím roce, tak je měníme. A vstupujeme do věcí, které roky nikdo neměl ambici řešit.

Takže prosím, ať jsme opravdu více objektivní, než to tady v té dnešní debatě zaznívalo. Já myslím, že jsem asi reagoval na ty podstatné věci, které tady v debatě zazněly k návrhu této mimořádné schůze.

Pokud jde ještě o otázku podpory rodin, to zde také opakovaně zaznělo. Tak tady platí to, že jsme už v letošním roce udělali větší podporu rodičů v oblasti flexibility, v oblasti rychlosti čerpání rodičovského příspěvku, a nastavili jsme také podporu pro zkrácené úvazky, o kterých se tady dlouhé roky mluvilo. A zase, za poslední čtyři roky nepřišla vláda s tím, že by řekla: chceme podpořit rodiče, chceme podpořit pečující, kteří pečují doma o své blízké rodinné příslušníky, chceme podpořit lidi 55 let plus věku. My jsme zavedli podporu částečných úvazků, aby tito lidé na trhu práce měli určitý benefit, aby zaměstnavatelé byli připraveni a poskytovali jim částečné úvazky pro to, aby skloubili svoje rodinné povinnosti, starosti, s tou prací. Zaměstnavatel – a bude to platit od 1. února 2023, kde zaměstnavatel může poskytnout částečný úvazek, na který má slevu na sociálním pojištění. A myslím, že to je věc, která opravdu má podstatný smysl.

Připravujeme ještě větší flexibilitu pro rodiče. A pro ně, a to jsem řekl jasně, nemůže být politika vlády v situaci, kdy naše země i Evropa vymírá, o tom, že budeme škrtnat na rodičích, to v žádném případě my jako lidovci nedopustíme. Já chci naopak, abychom jasně řekli, že ta odvaha, ta statečnost, ta starostlivost, ta náročnost rodičovské péče bude opravdu naším centrem pozornosti, že ji oceníme, a ty kroky děláme. Že prostě tato společnost nepostaví třeba důchodový systém jenom na zásluhovosti finančního výdělku, ale na zásluhovosti také toho, že někdo se stará, vychovává, v noci vstává, kojí, přebaluje, že toto je hodnota výchovy dětí, to také chceme ocenit. A ty kroky děláme jak právě v té oblasti lepší podpory a péče o rodiče, tak stejně i v oblasti návrhu důchodové reformy, kdy chci, aby tyto věci tam byly jasně akcentovány.

Připravujeme takzvané dětské sousedské skupiny. To znamená, kromě systému mateřských školek, standardních dětských skupin chceme přidat ještě jednu formu méně formální péče o děti. Já chci, aby se rodiče, aby se mámy mohly svobodně rozhodnout a nastoupit třeba do práce už ve dvou, ve dvouapůl letech věku dítěte podle jejich potřeb. Ale to, co dneska je problém není délka rodičovské. Dneska je problém to, co nám jasně ty průzkumy říkají, že 75 % těch žen, které jsou ten třetí a čtvrtý rok na rodičovské, tak by už rády pracovaly aspoň na částečný úvazek, ale nemají zajištěnou péči o své děti v předškolním vzdělávacím zařízení. A to je jedna z věcí, na kterou cílíme, kterou chceme změnit. Proto připravujeme ještě tu formu dětských sousedských skupin, tak aby opravdu byla maximální flexibilita v této oblasti.

A tady zaznělo, že tady jako my dobíháme a nestíháme řešit ty problémy. Já bych řekl spíše – bohužel nás doběhlo to, co se v minulosti zanedbalo a neřešilo. Kdyby to bylo tak skvělé za mých předchůdců, no tak já vlastně přijdu a řeknu, já tady nemám co dělat, já tady vlastně udělám nějakou údržbu a ten systém skvěle běží dál. Proč tady padá tolik kritiky na ten systém, na jeho administraci? Protože se to prostě v minulosti zanedbalo. Tak se to teď snažíme společně vyřešit a odstraňovat ty příčiny, proč k tomu tak došlo.

Pak tady padl ještě ten příběh manželů, který tady byl zmíněn. Tak já musím říct, že ano, pro někoho není komfortní přijít a požádat o pomoc. Ale pokud je mimořádná situace v životě člověka, tak přijít a požádat o pomoc mi přijde, že to je něco běžného, lidského. Když jsou situace, jako jsou povodně, tornáda, požáry, tak je prostě normální, že tady je stát, který v okamžiku, kdy nestačí pomoc nejbližší rodiny, nestačí pomoc třeba té obce, přijde a pomáhá s tím systémem. A říci, že jsem v složité situaci, ale o příspěvek na bydlení si nepožádám, mně prostě také nepřijde úplně ideální stav. Tak pokud jsem v situaci, kdy se mi zvýšily náklady na bydlení, a stát jasně říká, tady je forma pomoci, tak mi přijde logické, buď tedy se rozhodnu toho využít, anebo pak tedy nechodím a nestěžuji si na ten stát.

A když tady padají návrhy na to, jak se tady mají řešit ty příčiny, tak já jsem tady slyšel a mnoho našich kolegů, jak už koaličních poslanců, tak i vládních, slyšeli, udělejte to jako Orbán, udělejte to jako v Polsku. Podívejte se na Slovensko, jak je to skvělé. No ale co je výsledek politiky těchto vlád? Obrovské zadlužení a další navýšení dluhu v Maďarsku i v Polsku, roztočení kol inflace a problémy, které přesypali na budoucí generace, které to budou muset celé zaplatit. Ale lidem v jejich zemi pro příští měsíce, možná klidně rok dva, fakticky kroky těchto vlád nepomohly. Vy jste tady měsíce o tom vždycky plamenně hovořili, teď chápu, je měsíc, už i o tom moc nehovoříte, nebo skoro vůbec, ale zase jako budme objektivní. Já chápu, že je namístě, když přichází opozice a říká: dělejte to lépe a dělejte to rychleji a dělejte ta opatření třeba v nějakém větším rozsahu. To je role opozice. To je v pořádku. Ale dávat tady za příklady řešení, která nefungují a která jsou v neprospěch těch občanů, není zodpovědná práce opozice. Nebo ta opozice potom musí přijít a říct: my chceme tady rozpočet zadlužení, sekneme tady další 2 biliony korun schodku a roztočíme kola inflace. No jestli máme inflaci zkrotit, tak to znamená, že pomoc té vlády musí být extrémně dobře cílená. Maximálně cílená. Jestli budeme plošně rozdávat, tak tu inflaci nikdy nezkontrolujeme.

A poslední poznámka. Vráťím se ještě k té mediální přestřelce, jak tady bylo pojmenováno, mezi mnou a vedením Úřadu práce. Ne, to není mediální přestřelka. Já jsem měsíce trpělivě odpovídal na dotazy novinářů k mnoha věcem, které se týkaly bezprostředně Úřadu práce a kompetencí, které má vedení Úřadu práce. A minulý týden jsem jenom na otázku novinářů řekl, že prostě jsou věci, které já vidím jinak, které se manažersky měly řešit jinak, ale ministr je manažersky řešit nemůže, protože na to nemá kompetence podle zákona o státní službě. Já jsem jenom objektivně popsal stav a vracím se k tomu znovu. Vlastně jsou to věci, které popisoval bývalý premiér Andrej Babiš, když psal těch jedenáct dopisů Janě Maláčové v průběhu dvou let. Je to zajímavé čtení, já to klidně panu poslanci Juchelkovi předám, ať se podívá, na co bylo upozorňováno, ale co se bohužel nikdy za té minulé vlády nevyřešilo. K mé lítosti. Kdyby se to vyřešilo, tak bych měl o spoustu starostí dneska méně, bylo by to daleko lepší pro občany a daleko lepší i pro pracovníce na úřadech práce, kterým samozřejmě patří velké poděkování. Mají svatou trpělivost a díky všem, kteří tu práci dělají opravdu dnes s velkým nasazením, nad rámec běžné pracovní doby. To je potřeba tady říci a k tomu poděkování, které tady zaznělo, já se plně připojuji. Ale já jsem nejenom děkoval, ale také jsem těm lidem dal maximálně možné finanční ocenění. Jenom ten objem, který byl vyplacen na prémie těchto lidí, byl 580 milionů korun za rok 2022. Takže není fér říkat, že jsme nic neudělali s vyšší odměňování těchto lidí. To fakt není fér.

Byl jsem delší, není to mým zvykem, ale myslím si, že bylo nutné, abych reagoval na věci, které tady zaznívaly a které nebyly objektivní a nebyly podány v nějaké férové, aspoň přiměřeně férové argumentační rovině. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Dobrý den. Já jenom pro vaši informaci, mám tady ještě tři přihlášky s přednostním právem – pana poslance Juchelku, paní poslankyni Schillerovou a paní poslankyni Richterovou. A než dám slovo panu Juchelkovi, ještě načtu omluvy. Omlouvá se pan poslanec Jakob od 9.45 do 11.00 z pracovních důvodů, paní poslankyně Schillerová od 10.00 do 10.30 a paní poslankyně Balaščíková od 10.45 do 12 hodin.

Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji, já moc děkuji. Vážené kolegyně, vážení kolegové, byli jsme svědky dlouhého projevu, spousty slov, která tady zazněla. Člověk by si občas u pana ministra Jurečky vzal kapesník, střídavě by odbíhal, plakal by, jak to je všechno úžasné a fantastické. (Potlesk vlevo.) A myslím si, že konkrétně nám neřekl pan ministr skoro vůbec nic.

Pane ministře, já jsem byl, nebo snažil jsem se být tady konstruktivní, snažil jsem se vám tady předložit všechny problémy, které nám chodí od občanů, snažil jsem se vám tady říkat ty věci, které občany trápí, a vy jste opět reagoval spoustou slov a hlavně jste reagoval na toho Andreje Babiše. No vy ho nemít normálně, tak já si myslím, že by tato koalice jednoduše nemohla nijakým způsobem fungovat, už by bylo dávno po ní, ale jenom ten antibabiš vás drží dohromady jako nějaké lepidlo (potlesk vlevo), kterým lepíte své problémy, protože tady prostě a jednoduše vždycky na každý problém, na který my upozorňujeme, místo abyste na něj konkrétně odpověděl, tak vždycky je to otázka antibabiše.

Krom toho bych vás chtěl požádat, příště když mě budete oslovovat jako poslance Juchelku, abyste to dělal prostřednictvím pana předsedajícího, což jste neudělal ani jednou. (Námitka ministra Jurečky mimo mikrofon.) Oslovoval a prosím, abyste mě teď neoslovoval.

Tak co se týče těch jednotlivých bodů. Já si uvědomuji – a byl jsem fakt klidný a normálně jsem tady řekl svůj čtyřicetiminutový proslov jenom proto, abych vám zprostředkoval to, co se aktuálně děje. Tak vás chci upozornit, že KDU-ČSL bylo v několika vládách, i v uplynulých osmi letech jste seděli ve vládě, dokonce s Andrejem Babišem, si představte, vy jste tady seděl v té vládě, a kritizujete tím pádem sami sebe. To, že někdo napíše nějakou kritiku na úřady práce, a vy moc dobře víte, jak funguje koaliční vládnutí, tak to je samozřejmě jenom dobře. V minulém volebním období měla MPSV na starosti ČSSD. Vy to moc dobře víte, jak to funguje, to vládní koaliční vládnutí, ale budete tady demagogicky a manipulativně, skoro že si člověk vezme kapesník a bude slzet, říkat, jakým způsobem to ten Babiš dělá nebo nedělá. Prostě a jednoduše já jsem vás tady kritizoval, já jsem sem přišel s tím tématem, moje je tady tato mimořádná schůze Sněmovny, protože já jsem navrhl tento program, protože vy to neřešíte, ani neráčíte přijít na ten výbor pro sociální politiku, abyste nám odpověděl, a kryjete se za nějaké náměstky a generálního ředitele Úřadu práce, kterého stejně nakonec potom možná propustíte. (Potlesk vlevo.)

Tak začneme postupně. V listopadu a prosinci v roce 2021 odpustila Babišova vláda DPH na energie. To byl konkrétní krok, který se děl, když vy tady kritizujete, že od září se tady s energiemi nic nedělalo. Toto konkrétně bylo, v listopadu a v prosinci měli lidi na fakturách za energie nulu.

Co udělal nebo neudělal ten Juchelka v tom minulém volebním období. Tak dovolu, abych se vám tady, pane ministře, pochlubil, a doufám, že to budete někdy kvitovat, protože i já vás občas chválím za ty věci, které vy jako ministr děláte.

Takže co se týče rodinné politiky, vláda Andreje Babiše navýšila rodičovský příspěvek z 220 na 300 tisíc korun. Pozměňovací návrh Aleše Juchelky, tak ten udělal to, že všichni rodiče nebudou kráceni s rodičovským příspěvkem, pokud se jim narodí mladší dítě do rodiny, tak jak tomu bylo doposud, protože už to není dávka na rodiče, ale dávka na dítě. Jedno dítě rovná se 300 000 korun, ať se mu druhé, třetí dítě narodí kdykoliv. Toto udělal například Aleš Juchelka – doplacení rodičáku. Co se týče například praktické výuky a brigád, tak s tím jsme začali my, já svým pozměňovacím návrhem, že praktické výuky a brigády u studentů nejsou započítávány do společného příjmu rodiny, když žádají o přídavky na děti. Vy jste na to navázali, za to vám budiž velký dík, a už se nezapočítávají například ani u příspěvků na bydlení. Gratuluji, ale původní nápad byl tady od tohoto kritizovaného Juchelky.

Příspěvek na péči ve třetím a čtvrtém stupni – to si děláte legraci? Vždyť to bylo zvýšeno o 6 000 právě za Babišovy vlády. To my jsme zvýšili ten příspěvek na péči. Ano, byl to návrh, protože končilo samozřejmě volbami vládnutí vlády, ve které vy jste seděl, byla tady vláda nová a navázal jste na tento senátní návrh a všichni jsme jej podpořili. Takže to není, že to udělalo KDU-ČSL, protože vy máte opravdu velikánský talent na to, chlubit se cizím peřím, ale byla to záležitost celé vládní koalice, příspěvek na péči. (Potlesk vlevo.)

Co se týče té současné doby, například jsme u rodinné politiky navýšili my například Centru pro rodinu a sociální péči dotační titul ze 100 na 150 milionů korun. Co se týče

současnosti, příspěvek na mobilitu, tak to my jsme ho tady měli v Poslanecké sněmovně o několik měsíců dříve, než ho máte vy. Co se týče rodičovského příspěvku, taktéž. Vy jenom navazujete na ty naše věci, které my už máme například od června dávno ve sněmovním systému.

Co se týče samotných úřadů práce, já si myslím, že všichni referenti, kteří nás poslouchali a pustí si to zpětně, tak budou mít opravdu velikánskou radost, protože tam vlastně žádný problém není, a když tam nějaký problém je, tak pana ministra to netěší. Tak to je super. Já bych spíš očekával, že prakticky řeknete, jakým způsobem to budete řešit.

Co se týče digitalizace, tak naopak my vás u všech nových dávek chválíme, u humanitární dávky, u solidárního příspěvku na ubytování, u přídavků na děti. Ano, vždyť to je skvělé, že tady toto děláte, a my jsme to ocenili například v tom, že jsme udělali usnesení na minulém výboru pro sociální politiku – kde jste chyběl – kde tuto digitalizaci oceňujeme.

Pravdou ale je, že vy tu agendu natolik hrnete na ty úřady práce, včetně toho, kolik si mají dávat například senioři do své rychlovarné konvice vody, když si chtějí zalít hrnek čaje – toto má radit sociální pracovník na úřadu práce. Oni jednoduše nestíhají, za vaší vlády úřady práce kolabují, za vaší vlády tam chybí 400 úředníků. My jsme na to upozorňovali například těmi dopisy, které psal náš premiér Andrej Babiš v minulém volebním období Janě Maláčové.

Znovu opakuji, že koaliční vládnutí je těžké, a vy to moc dobře víte, ale demagogicky a manipulativně tady říkáte něco jiného, jako kdyby to byla procházka růžovou zahradou. Není to tak a mě strašně tady toto štve. Opozice vás neustále tlačí do nějakých rozhodnutí a já jsem za to rád, protože opozice má k tomu sloužit. Já jako Aleš Juchelka jsem konstruktivní opozice. Dokud vy na základě té konstruktivní kritiky nevyletíte jako čertík z krabičky a nezačnete tady mávat různými dopisy z minulosti, tady osm dopisů osm let starých, čtyři dopisy čtyři roky staré, tady se to v minulosti takhle nepovedlo. Kdo za to všechno může? No samozřejmě že Andrej Babiš. Vy ho nemít, tak skutečně nevím, co budete do budoucna dělat.

Co se týče té nesmyslné byrokracie. My jsme naopak opozicí, která vám v tom chce pomáhat. Vždyť my tady hlasujeme se vším, s čím vy přijdete v rámci digitalizace. Ale to, že ta digitalizace nefunguje u všech dávek a naopak robustní práce všech těch referentů díky tomu, že to je prostě pouze jednoduché pro toho klienta, ale už ne pro ty samotné referenty, tak to je holý fakt. Proto se to tam prostě hroutí. Je to skutečně, pane ministře, promiňte, ale je to vaše manažerské selhání. Vaše manažerské selhání.

Já tady už více poznámek nemám. Je mi to strašně líto, že vy vždycky na základě nějaké kritiky nebo toho, co se děje na výboru, nebo toho, co se děje tady na plénu, tak vždycky místo toho, abyste konstruktivně odpověděl, abyste nám odpověděl fakticky – protože já se tady na to připravuji různými čísly, souvislostmi, analýzami, hluboce jsem do toho ponořen, čtu to –, tak vždycky vyletíte jako čertík z krabičky a demagogicky tady odpovídáte. Je to opravdu od vás, řekl bych, nepěkná argumentace. Fakt vás do budoucna prosím, pokud chcete, abychom byli konstruktivní opozicí, která vám pomáhá v tom, nějakým způsobem hrnout vládní agendu, se kterou my nemáme problém, tak nedělejte tady toto. Nebuďte takhle emotivní, nebuďte takhle manipulativní, neříkejte těm lidem něco, co není pravda, a nesnažte se odvádět pozornost od problémů. Problémy, které jsou několik let staré, které se stejně tak, jako to byly ty dopisy od premiéra Babiše, snažil někdo řešit. Vy teď tady máte problém, vy jste u vlády, vy jste zodpovědní, vy s tím něco dělejte a pořád se nevymlouvejte na to, co se událo v minulosti! Není to fér! (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Další přihlášku s přednostním právem má paní poslankyně Schillerová. Paní předsedkyně, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře, milé kolegyně, milí kolegové, já nebudu opakovat to, co tady říkal můj ctěný kolega, stínový ministr práce a sociálních věcí, Aleš Juchelka. Všechno podepisuji, co tady řekl.

Přestože jsem byla omluvena z pracovních důvodů, tak jsem část vašeho vystoupení, pane ministře, slyšela. Musím vám říct, že jsem si hned přepsala svůj projev. Měla jsem něco připravené a tolik jste toho řekl, že nezlobte se, musím – nebo se zlobte, to mi je jedno – musím na to reagovat, i s ohledem na to, že jsem seděla čtyři roky ve vládě Andreje Babiše. Notabene, já za tu dobu – neslyšela jsem vaše vystoupení úplně celé, protože jsem se sem přesouvala – ale jenom za tu dobu, co jsem slyšela, jste Andrej Babiš vyslovil sedmkrát, dělala jsem si čárky. Sedmkrát. Dokonce z toho asi třikrát nebo čtyřikrát jste řekl premiér. No, víte proč? Protože to byl skutečně premiér. To byl premiér, o kterém jsme všichni věděli, a věděli jsme, co řeší. A proto on i psal ty dopisy Janě Maláčové.

Já vím, já jsem je četla, ty dopisy. My jsme se o nich bavili mnohdy i na vládě. Protože mu nebylo jedno, že tam prostě roky x let – samozřejmě to nebylo jenom za Jany Maláčové, ať jsem spravedlivá – se neřešil problém vendor locku, závislost na dodavatelských firmách. Že nechtěl už prostě to, že na vládu se snažila zařadit, že se prodlouží obce, což nebylo podle specialistů v pořádku. Ano, nelíbilo se mu, že jsou určité problémy na úřadech práce, a řešilo se to. To nebylo jenom o napsání dopisu. Tam samozřejmě to bylo i o tom, že se to řešilo. Protože i my jsme z těch čtyř let – a já jsem byla v obou vládách Andreje Babiše – dva roky, nebo více než dva roky, strávili v těžké covidové krizi, kdy úřady práce a Česká správa sociálního zabezpečení byla zavaleny prací. Ano, byla. Antivirus a další prostě programy, které se tam procesovaly. Ale věděli jsme to a Andrej Babiš, když dostal podněty – a vy je dostáváte, když je dostávám já jako opoziční politička, tak vy je dostáváte taky.

Já jsem mluvila i s celou řadou úředníků z Úřadu práce. Nebudu je jmenovat, abych je nevystavila nějakému riziku. Bylo to na těch mítincích, které jsme jezdili celé léto a podzim, možná bych to doporučovala, kdy tam za námi chodili a vyprávěli nám příběhy a píší je. A jemu to jedno nebylo. On když se to dozvěděl od odborářů nebo od těch lidí nebo někde prostě při diskusi s občany, tak šel a řešil to a chtěl informace a třeba napsal i ten dopis.

Ale prostě ta agenda se zvládla a na úřadech práce jsme to zohledňovali i mimořádnými odměnami, které jsme řešili, a hlasovali často i v rámci úřadu, tedy v rámci porady na vládě nebo jednání vlády. Protože se ty peníze musely vzít odjinud než z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí, kde prostě na tu položku nebylo. Věděli jsme, že ty lidi musíme ocenit, protože oni to tam dělali srdcem. To je to největší naše bohatství a patří jim dík, jak to řekl Aleš Juchelka, že to dělají srdcem.

Ale víte, v čem je problém? Ono místo toho, pane ministře, že tady vyčítáte, co všechno bylo špatně a co všechno udělali vaši poslanci, když byli v opozici, a co tamto a co onen – to ty lidi nezajímá, pane ministře, nezajímá – vy řekněte, co uděláte teď, co uděláte s tím, že jste navalil agendu na úřady práce, že tam valíte další a další. Ti lidé to prostě už nezvládají. Že prostě řídíte rozpočet tak, že lidé čekají přes měsíc na dávky.

Pak mi posílají do schránek a na Messenger vaši unifikovanou odpověď, kde říkáte: my za to nemůžeme, že tu dávku jste nedostali, protože pan prezident dal veto na novelu rozpočtu roku 2022. Co to je? Jak řídíte ty finance, jak řídíte vůbec stát? Vy máte počítat s tím, že se vám toto může stát. Vy máte počítat s tím, že může dát prezident veto. (Potlesk poslanců hnutí ANO.) To máte zohlednit v celém rozpočtovém procesu a to se prostě neděje. Vymlouváte se pak na prezidenta. Neměli jste peníze, logicky. Říkám vám to od jara, co jste si tady schválili ten první podsekнутý rozpočet, že nebudete mít peníze. Taky že ne a skončili jste na 375 miliardách schodku. A ještě se vymlouváte na pana prezidenta.

Mluvil jste tady o nejnižší nezaměstnanosti v Evropské unii. No bodejť, ano, máme pořád, zaplat' pánbůh. Díky politice naší vlády, díky programu Antivirus, díky kompenzačnímu bonusu. Ano, zvedli jste pro něj, značná část tehdejší opozice, taky ruku. Přiznávám to tady a dodatečně

děkuji. Ale to byly přesně ty kroky, díky kterým jsme udrželi nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii, což je jeden z posledních ekonomických benefitů, které tato země má. Modlím se, aby to vydrželo i do budoucna. Když vidím průzkumy Asociace exportérů, průzkumy Hospodářské komory, ze kterých vyplývá, kolik firem chce propouštět, tak z toho samozřejmě radost nemám. I když uznávám, že se to nemusí týkat všech oborů. Ale to je jedno. Na trh práce se prostě ti lidé dostat mohou a dostanou.

Takže prosím, když už tady tak strašně spíláte vládě Andreje Babiše, což vlastně ale lidem dneska po roce vašeho vládnutí je platné... není platné nijak, nebudu dávat žádné přísloví, tak prosím raději, abych nebyla chytána za slovo, tak se prosím zaměřte i na to, co jsme udělali dobře. Protože si myslím, že z toho dneska těžíte i vy. A tak by to mělo být.

Kdybyste normálně s námi komunikovali, kdybyste se s námi bavili, kdybyste ty věci s námi diskutovali, a ne pořád okopávali kotníky a psili se, jak vy to děláte dobře, jak vy řídíte ty finance a tak dále. Neřídíte. A věřte, že po těch čtyřech letech já do toho vidím a vím prostě, v jakých jste problémech. Kdo jiný by to měl chápat než já? Protože jsem také byla ve velkých problémech a chápu to, že jste ve velkých problémech. Ale my na rozdíl od vás jsme tady nevyhráli volby s tím, co jste naslibovali lidem, a pokračujete v té rétorice. Přečtete si zprávu Národní rozpočtové rady a podobně.

No, mluvil jste tady o ženách na mateřské dovolené. Abych vás tedy jenom nehanila, tak vám pochválím jednu větu, a to že jste řekl, že pro lidovce je stěžejní podpora rodin, podpora rodičovské. Tak já věřím, že to budete umět se stejnou intenzitou hlasu vysvětlit i ministři financí Stanjurovi, který zatím ve veřejném prostoru říká něco jiného. Byla to naše vláda, která zvedla rodičovský příspěvek z 220 na 300 tisíc. Už si to nepamatuji, teď jsem si to nevyjžděla, myslím si, že jste pro to hlasovali. Proč také ne. To byl správný krok. Pak jsme tam přidávali, myslím, že to byl Aleš Juchelka, vy jste ho tady tak dehonestoval, co pro to udělal. Udělal hodně. On velmi s námi spolupracoval, s naší vládou. Velmi chodil s různými podněty a my jsme mu naslouchali. My jsme tam řešili tehdy, když jsou to vícečetné porodů a tak dále, tak se tam ty peníze samozřejmě navyšovaly. Nese to plody. Od roku 2021 došlo ke zvýšení, neříkám nějakému dramatickému, ale k mírnému zvýšení porodnosti, která v těch předcházejících letech poměrně stagnovala. Navíc, a vy to přece dobře víte jako ministr práce a sociálních věcí, musíte to vědět, navíc ten náš rodičovský příspěvek je nesmírně flexibilní. Ta maminka si sama rozhodne. To znamená, nechte to prosím na těch ženách. Nechte to na nich. Ony samy vědí, která chce být s dítětem delší dobu, která chce jít do práce. Otázka je, prostě jestli když půjde do práce, tak zda jsou vytvořeny podmínky. My jsme se snažili. Snažili jsme se. Navýšili jsme dotační programy na školky, prstenec kolem tady ve Středočeském kraji a další bych mohla jmenovat. Náš bývalý ministr školství Robert Plaga za to velmi bojoval a mívali jsme x různých střetů, kdy jsem uznala jeho argumenty, a samozřejmě v rámci vlády jsme to řešili. Řešily se dětské skupiny a tak dále. Snažili jsme se. To je samozřejmě nikdy nekončící práce.

Tady nepomůže lidem to, jestli ten to dělal lépe, anebo ten to dělá hůře. Tady pomůže lidem to, kam se posunujeme. My jsme se někam posunuli a vy v tom máte pokračovat. To by bylo cenné, co byste tady vy řekl, pane ministře. Kdybyste řekl ano, tady bylo něco a já teď na to navážu a pokračujeme tak a tak. To, že tady haníte – skoro hodinu jste mluvil, nebo 45 minut, já jsem to neměřila, haníte jenom vládu Andreje Babiše, to vám opravdu u těch lidí žádné body už dnes po roce vládnutí nepřinese.

Takže my máme flexibilní rodičovský příspěvek. Ta maminka může být doma tak, jak si to naplánuje. Ta částka samozřejmě – potom si ji vybere podle toho, jak si rozplánovala rodičovskou. A hovořit o nějakém zkrácení – a ministr financí tady nemluvil, on to pak začal mírnit, protože zřejmě asi jste si to na vládě vyříkali, že to není ten správný krok, tak to začal mírnit a říkal: já jsem nemluvil o tom snížení, já jsem vlastně to myslel tak, aby se ty maminky mohly rychle vrátit do pracovního procesu. No, tak ať to nechá na nich. A když je chce vracet do pracovního procesu, tak ať se vytvoří dostatečná infrastruktura pro ty maminky. My jsme měli průzkum, my jsme pracovali s průzkumy, přišla s tím i Jana Maláčová, co vlastně ty matky

nejvíce potřebují, třeba vysokoškolačky, tak právě je zajištěná péče o ty děti. A mnohdy to, že aby si zaplatila chůvu, to prostě není řešení. Takže to byla ta cesta, kterou jsme se snažili řešit. Řešili jsme ji, do toho samozřejmě covid, nevymlouvám se, ale vy byste v tom měl pokračovat, a ne jenom očerňovat naši vládu, že prostě neudělala to či ono.

No, nevěřím ministrovi financí, on tu není, takže se ho zeptat nemůžu. On tu většinou není, když se ho chci na něco zeptat. Ale chtěla bych se určitě – nevěřím tomu, že nemyslel, když hovořil o rodičovském příspěvku, nakonec je to i v doporučeních NERVu, že nemyslel jeho zkrácení. A to by byl velmi špatný krok. Já bych spíš od vás tady čekala, protože vy jste už před několika měsíci ve veřejném prostoru řekl, že se rodičovský příspěvek, možná to řeknu nepřesně, má valorizovat. Tak já bych od vás čekala, že tady dneska vystoupíte, abyste nám vzal takzvaně vítr z plachet, a řeknete: Já na vládě prosadím valorizaci rodičovského příspěvku o tolik a o tolik. Mně se nelíbí, že tam navrhuje 400 000, já bych byl třeba o – nevím, to nechám na vás, nebudu vám vkládat žádné věci do vašich úst – ale prosadím to a bude to tehdy. Dokonce tím nosičem, kdybychom spolupracovali, může být i tento poslanecký návrh Aleše Juchelky a spol. a ten se může opravit pozměňovacími návrhy. Proč ne? Ale to jsem neslyšela. Místo toho jsem slyšela, co všechno jsme udělali špatně, co všechno nefungovalo, jak se psaly dopisy. Ano, protože to byl prostě Andrej Babiš, který ty problémy řešil.

No a ještě jste tady mluvil o Maďarsku, Polsku a Slovensku. Tak si to prosím zasadme do kontextu. Začnu Maďarskem. Co vyčítáte? My jsme na jaře přišli s 12 opatřeními, jak řešit tuto krizi. Bod číslo 9, dohledáte si to kdekoliv na sítích, bod číslo 9 – zastropovat ceny u pohonných hmot na částku 36 korun formou snížení DPH nebo spotřební dani. Nakonec jste stejně snížili spotřební daň, sice o naprosto marginální částku, které si nikdo nevšiml, ale šli jste částečně našim doporučením. Opakuji: 36 korun. Kolik teď je průměrná cena pohonných hmot? 38, průměrná, no, někde je tak, někde onde. Ano, Maďaři udělali 28 korun, to určitě podsekli. My jsme také nemluvili o 28 korunách. My máme v dohledatelných zdrojích 36 korun. A říkali jsme – na omezenou dobu, než se ty výkyvy srovnají. Takže my tady se vysmíváme – vy se vysmíváte, my ne. Vy se vysmíváte Maďarsku, které sice, ano, podcenilo tu částku, nemají distribuční síť jako my ČEPRO a tak dále, nekompensovali to importérům. To všechno já chápu. Na druhé straně to Maďarsko tři čtvrtě roku pomáhalo svým lidem. Vy jste tady o tom jenom mluvili. A naši lidi platili až 50 korun za litr. Takže co?

Ale tak podívejme se na jiná čísla. Vy jste si vybrali teď Maďarsko, že má problémy. Máte z toho hroznou radost. Já ne. Já to nepřeju Maďarsku. Ale podívejme se třeba na pokles reálné mzdy. To vy víte, pane ministře. Skoro 10 %. V příštím roce to bude zase. Ale v Maďarsku není pokles reálné mzdy. Tam jsem četla z poslední údajů, že se počítá s nárůstem kolem 3 %. Takže ono nevytrhávejme jedno.

Pak říkáte Polsko. Asi zřejmě jste měl na mysli kritiku nulové DPH na potraviny, protože jinak nevím, co byste kritizoval tak zásadního. Vidíte, že Polsko to teď prodloužilo, u základní potravin. A je to samozřejmě cesta. Proč naši občané jezdí nakupovat potraviny do Polska? Ale co je nejhorší, oni jezdí do Rakouska, jezdí do Německa, kde je úplně jiná kupní síla. To mně tedy hlava nebere, jak se říká u nás v Brně.

Takže ty země se snaží. A říkáte na úkor zadlužení. No, ono – já si vzpomínám, vy jste tady stál jako opoziční politik a tady jste mě, hledám nějaký hezký výraz, tady jste prostě mě kritizoval a četl jste mi tady různé dopisy od podnikatelů. Já to vůbec neznevažuji, já jsem se i zajímala o ty případy. Říkal jste, že to je málo, že oni nemohou přežít. Ale my jsme snažili. A já teď slyším jiné reakce, když jdu mezi lidi. Já slyším poděkování. Poděkování od majitelů restaurací, od živnostníků, že to díky pro vás tehdy malým kompenzacím, pro nás prostě v rámci nějakých možností státního rozpočtu, že to prostě díky nim přežili. A je otázkou, jestli to přežijí, jestli přežijí politiku vaší vlády.

Jinak pro – notabene vy jako bývalý ministr zemědělství, a myslím si, že to je obor, kterému skutečně rozumíte, to říkám bez ironie, s respektem, tak určitě víte, že na potraviny

v České republice máme jednu z nejvyšších DPH v rámci Evropské unie, 15 %. Když ne nula, tak proč ne deset, proč ne pět? A neříkám na všechny, na základní. Prostě to byla ta debata. Takže to jsme taky... takže Polsko také jste tady zdehonestoval. Tak jdeme na Slovensko. To jste jmenoval jako třetí, 1 500 korun za megawatthodinu. Pamatujete si ten – jak jsme tady poslouchali? To Slovensko tam nic nemá, pana premiéra, pana ministra financí, já nevím, jestli vás nechci, teď si to neuvědomuji, jak prostě my tady dáváme za příklad to Slovensko. My jsme říkali: ale oni mají politické memorandum uzavřené. Přece memorandum není cár papíru, memorandum je něco. To byla nějaká dohoda, kterou teď od 1. ledna naplní. Jak to vysvětlovat občanům, že my máme 6 000, oni mají 1 500 korun? To mluvíme o energiích. Takže to je skutečně něco, co absolutně, absolutně nechápu. A vaše argumenty taky nechápu.

Já jsem čekala od vás dnes, a děkuji za to panu předsedovi Výbornému, že jste, že tedy vás požádal, abyste přišel. Děkuji vám, že jste přišel. To je fér, abyste tu byl, slyšel ty naše argumenty, reagoval na ně. To je určitě dobře. Kéž by si všichni vaši vládní kolegové z toho vzali příklad. Ať taky ocením něco. Ale já jsem čekala, že prostě řeknete: Ano, rodičovský příspěvek je pro nás lidovce prioritní – to jste řekl – proto udělám tehdy toto, toto, toto. Do tehdy. Teď to nechci udělat proto, proto a proto. Protože lidé nás sledují. Lidé mi píšou každý den kvůli rodičovskému příspěvku. Každý den. Anebo řeknete – tak mluvil jste o příspěvku na péči, tak řeknete ano, s tím uděláme toto a toto. Mluvil jste o úřadech práce, tak tam jsem to zajistil takto a takto. Místo toho jsme si vyslechli, co udělají, co udělal špatně Andrej Babiš, co udělala špatně naše vláda, jak pan Juchelka měl pomalu toho udělat ještě osmkrát víc. A nakonec jsme si poslechli, jak si bereme za příklad Maďarsko, Polsko a Slovensko. Ano, bereme. Ano bereme. Proto, že se snaží dělat něco pro tyto lidi.

Když jsem přemýšlela, chystala jsem si nějaké teze projevu – které teď tedy vzaly za své, už prostě mluvíme, úplně už reaguji na vás, takže to, co jsem měla připraveno, v tuto chvíli už jsem stejně neřekla. Ale tehdy mi šla hlavou jedna věc. Já patřím do generace, která už toho taky hodně pamatuje. A když slyším oblíbenou větu premiéra Fialy, jak říká nenecháme nikoho padnout, pořád dokola, nenecháme nikoho padnout, tak mi to připomnělo dnes velmi legendární výrok tehdejšího – a vy si to možná také, co jste už dejme tomu plus minus ve věku jako já, pamatujete výrok bývalého pražského primátora Němce. Pamatujete si, když bylo těsně před povodněmi, před tou tisíciletou vodou, jak on řekl: Já bych řekl, že Praha není ohrožena, situace, řekl bych, nadměrně výtečná? To pronesl v srpnu 2002 na břehu Vltavy a o chvíli později, bohužel to říkám s velkým smutkem v srdci, Prahu zaplavila tisíciletá voda. Bylo to něco neskutečného. Já vidím, vidím spojitost a oslí můstek v tom, že ta fráze Petra Fialy je v leccem velmi podobná. Jediný rozdíl vidím v tom, že tehdy se ta voda na Prahu teprve valila, ale pan premiér tu větu opakuje v době, kdy už stojí po kolena ve vodě. To je ten velký rozdíl. A vy jste pětikoaliční vláda. To znamená, vy jste vicepremiér, ministr práce a sociálních věcí. A já bych čekala, že budete v té vládě vytvářet tlak.

Víte, já jsem byla velmi často – vy jste tady mluvil o Janě Maláčové. A já – byla známá věc, veřejně známá, že já jsem s ní byla velmi často v pracovním... neřeknu konfliktu, ale pracovním sporu. Velmi často jsem s ní jednala, domlouvala různé věci, nesouhlasila jsem. Samozřejmě, já jsem byla ministryně financí, je to logické, ona byla ministryně práce a sociálních věcí. To bylo logické, že ona chtěla všechno. Protože ne nadarmo se Ministerstvu práce a sociálních věcí říká ministerstvo výdajů. Takže jsme často prostě se dostávaly do pracovního sporu. Naše legendární debaty o rozpočtu – protože já jsem skutečně debatovala s těmi ministry o rozpočtu, já jsem neříkala jak váš pan ministr financí, že to je věc vlády. Ne, to je věc ministra financí vyjednat, vláda potom schválí, neschválí a tak dále. Takže já jsem s ní hodiny jednala o těch věcech a bývala jsem i samozřejmě vnitřně lidsky naštvaná. Myslím, taky jsem jenom člověk, nejsem žádný stroj. A dnes zpětně s odstupem toho jednoho roku vám řeknu jednu věc. Ať byla Jana Maláčová, jak chtěla, můžeme na ni mít různé názory, nebudu ji tady kritizovat, není tady, aby se bránila, ale ona bojovala za to Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ona za ně bojovala. To dnes říkám po roce, s odstupem, se svou novou pracovní zkušeností,

kteřá je velmi cenná pro mě i s tím, co jsem všechno zažila a co teď vidím z těch opozičních lavic, když se dívám na vaši práci. Ona za Ministerstvo práce a sociálních věcí bojovala. Dělalá to někdy nevybíravým způsobem, někdy volila prostředky, které bych já třeba nevolila, ale to už je věc vkusu. Ale byla vidět a věděli všichni, že za ně bojuje. Někdy byla úspěšná, někdy méně. To u vás nevidím, pane ministře. Ne, nevidím.

Někdy si říkám – nechci se vás v žádném případě dotknout ani vás urážet, to není můj styl. Někdy si říkám, čím to je? Čtu vaše výroky, nerozumím jim. Nerozumím jim, protože nechápu, jak může takové výroky pronášet ministr práce a sociálních věcí. Nevím, jestli je to tím, že teď ještě řídíte Ministerstvo životního prostředí, což chápu, že prostě je nějaká vaše dohoda. Asi svým způsobem nebo aspoň v kuloárech se to říká, že dost pomáháte i s řízením Ministerstva zemědělství. Nakonec ta anketa byla zajímavá, minulý týden na televizi Prima, kdy několik občanů na dotaz, kdo je ministrem zemědělství, označilo vás – v roce 2022. To vypovídá samo sebe. Ale každopádně nebojujete za lidi. Nebojujete za tu myšlenku, kterou strana lidová vždy prosazovala, že to jsou rodiny, senioři, důchodci, sociálně potřební... děti, děkuju, děti. Prostě to dneska není. Dneska tato země a tato vláda nemá ministra práce a sociálních věcí, který by za tyto věci bojoval. A kdo jiný má než vy? Prostě vy jste pro mě momentálně mlčící ministr. Mlčící směrem k těm, které byste měl hájit. A někdy byste prohrál, já tomu rozumím. Politika o tom je. Tak to bylo i za naší vlády, někdy jsem vyhrála, někdy jsem prohrála, vždycky jsem se snažila najít kompromis, abychom šli dál. Ale vás slyšet není. A ti lidé potom logicky mají pocit, a my jim musíme ten pocit dát, že jediný, kdo za ně bojuje a kdo se snaží problémy, na problémy upozorňovat a tím vytvářet na vás tlak, je opozice. A já jim slibuju, že my s tím nikdy nepřestaneme. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Tak další s přihláškou je přihlášena paní místopředsedkyně Richterová s přednostním právem. (Poznámka z pléna.) Faktická poznámka nejde, to se omlouvám. Nemáme schválený program schůze, takže jenom přednostní práva, je přihlášená paní poslankyně Richterová, za ní je přihlášen pan ministr Jurečka. A pak byste byl... To nejde. Ještě byste se musel domluvit s panem ministrem Jurečkou a to budu benevolence sama. Dobře, takže pan předseda Výborný má slovo. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Vážená paní místopředsedkyně, já vám děkuju za vaši benevolenci, bude to velmi rychlé, ale chci reagovat. Musím reagovat. Děkuju za ten obrovský zájem o náš lidovecký program pro rodiče a rodiny. Tak jak jsme tady slyšeli, je vidět, že vás hodně zaujal, paní předsedkyně, prostřednictvím paní místopředsedkyně. To mě vlastně těší. A my budeme rádi, když všechny ty priority našeho lidoveckého a vládního programu potom také podpoříte. To je skvělé. Ale musím říct, že tedy ta vaše starost a péče vyznívá velmi pokrytecky z úst té, která tady tři a půl roku – tři a půl roku! – zuby nehty bránila tomu, abychom přidali pětistovku maminkám, jako ministryně financí. My jsme to tady, jenom my, dnešní pan ministr a vicepremiér a další, předložili minimálně třikrát nebo čtyřikrát, a s podporou vašeho koaličního partnera, a vy jste byla ta, která do toho tři a půl roku házela vidle, a na konci, samozřejmě před volbami, pak už se to podpořilo a schválilo. Tak prosím, tohleto je skutečně velké pokrytectví. Ale co mi vadí, já respektuju, uznávám komentář toho vystoupení, můžete mít na to jiný věcný pohled, to je všechno v pořádku. Ale to, co jste řekla na konci, tak to je naprostá lež! To, že by pan ministr nebojoval za rodiny, rodiče, seniory, hendikepované, tak to myslím, že v této Sněmovně vědí úplně všichni. Tak prosím pěkně, tyto lži tady skutečně neříkejte! Děkuju. (Potlesk z řad koalice.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: A nyní dle pořadí paní místopředsedkyně Richterová, a než jí dám slovo, načtu ještě jednu omluvu. Omlouvá se paní poslankyně Bělohávková od 14 hodin z pracovních důvodů. Paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já děkuji velmi za slovo. Srdečně zdravím, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové vlády. Já rozhodně začnu pozitivně, protože chci ocenit jedno ocenění, které tady zaznělo, a to že pan poslanec Juchelka ocenil průběh digitalizace dávek. Co maličko nezaznělo, bylo, že to je přece věc, co tady roky chyběla, že to je něco, co se za ty minulé roky minulých vlád nestalo.

Na druhou stranu, co mě mrzí, a už na to reagoval pan předseda Výborný, je to vykreslování, jako kdyby tady téměř každý sociální problém této země začal prostě v říjnu nebo v listopadu 2021. To je fakt nesmysl. Stejně tak jako je nesmysl to, že by zástupci dnešní opozice byli jediní, kdo si všímají toho, co se děje. To je naprostý – skoro bych chtěla říct sebeklam. Já osobně se téhle oblasti věnuji roky, hodně mi na ní záleží, a proto mi záleží i na tom, aby se tady říkala pravda. A ráda bych tedy upozornila na tři nebo čtyři věci, které si myslím, že veřejnost má vědět.

První je možná zdánlivá drobnost, ale v průběhu své řeči pan poslanec Juchelka řekl něco ve stylu: moje je tato mimořádná schůze Sněmovny. Ještě jednou to řeknu – moje. A tak to přece vůbec není. Schůze Sněmovny tady jsou občanů této země, jsou proto, abychom tady našli řešení, nejsou pro žádného jednoho poslance ani jednu poslankyni, jsou prostě pro to, abychom zde řešili důležité věci v zájmu lidí.

Vzhledem k tomu, že to není tedy one man ani one woman show, je to prostě prostor, abychom spolupracovali, a já si přeju, aby se to dařilo, tak chci upozornit na druhou z těch nepravd, kterých jsem si všimla v těch předchozích příspěvcích. Paní předsedkyně Schillerová zdůrazňovala svobodu volby, znělo to hezky – nechte to na těch ženách, říkala. Ale připomeňme si, jak konkrétně vypadala realita pro hnutí ANO, když v listopadu 2019 probíhalo hlasování o rodičovském příspěvku. Tam se objevil návrh nejen můj, pirátský, ale i předložený vlastně panem poslancem Kaňkovským, dnes předsedkyní paní Pekarovou Adamovou či místopředsedkyní Kovářovou. Byl to návrh týkající se pravidelné automatické valorizace rodičovského příspěvku, a my jsme chtěli debatu, já jsem navrhla konkrétní valorizační vzoreček, který se nemusel každému líbit, ale byl to prostě předložený konkrétní návrh, který by zohledňoval inflaci rodičovského příspěvku. Proč to říkám? O žádnou debatu vy, kteří jste zde byli v minulém období, pamatujete si to myslím, jste nestáli, žádná debata o automatickém valorizačním mechanismu se nevedla, byť bych si to bývala velmi přála, a ten návrh, který prostě podstatou věci by znamenal zohledňování inflace u rodičovského příspěvku, jste prostě v 239. hlasování 6. listopadu 2019 jednoduše zamítli. Bylo to naprosto jednomyslné z vaší strany. A možná to některé z vás dneska mrzí, já nevím, jak to osobně máte, každý si to může dohledat, byla to 35. schůze 239. hlasování, ale je to černé na bílém.

A druhá věc, která je možná ještě flagrantnější, je, že jste tehdy nechtěli debatovat a jednoznačně jste zamítli i tak základní věc, jako bylo navýšení měsíčního limitu u toho rodičovského příspěvku. Nechci být technická, chci jenom připomenout, že to je něco, co jsme my jako vláda navýšili velmi promptně na možných 13 000 měsíčně, a tehdy v tom listopadu 2019, to byl tehdy také můj pozměňovací návrh, jsem předkládala navýšení toho limitu na 10 000 měsíčně zejména kvůli ženám, co měly dítě třeba během studií, nebo kvůli živnostnicím, kvůli OSVČ. A teď proč je to tak důležité. Protože tím, že to hnutí ANO tehdy přijalo velmi negativně, mimochodem jako i tehdy téměř celá ČSSD, tak se vlastně vyjádřilo proti svobodě volby těch žen. Paní předsedkyně tady dnes říkala "nechte to na těch ženách", ale tehdy hlasování, když jste byli ve vládě, když jste měli možnost tu svobodu a flexibilitu zvýšit, tak jste byli jasně a jednoznačně v tom 241. hlasování na 35. schůzi proti. Ještě tedy uvedu, že samozřejmě, aby to nevypadalo tak negativně, tak to nejčastěji bylo zdržení, ale to je v praxi také NE, to nepřispěje k tomu přijetí. Tehdy to skončilo trošku happyendem, protože tenhle limit se navýšit podařilo, takže to tu svobodu rodinám dalo. Já jsem byla moc ráda, že to tehdy podpořili jiní, ale když tedy dnes zaznívají slova "nechte to na ženách", já to plně podporuji, ale prostě to zní z mého pohledu jako vámi často vzpomínaný dvojí metr.

A třetí příklad, to jsou ty úřady práce. Prosím vás, podle mě všichni, kdo se té oblasti věnujeme, tak víme, že úřady práce mají obtíže dlouho. Jenom namátkou, už třeba na začátku roku 2018 jsme řešili hodiny a hodiny čekání na některých konkrétních pobočkách, řešili jsme to i na výboru pro sociální politiku, kde jsem tehdy, pokud mě paměť neklame, iniciovala i celé usnesení k té neutěšené situaci, protože jsem si přála, abychom to řešili společně a systémově. To byl rok 2018, leden. Proč to zdůrazňuji? Od té doby se prostě ty obtíže opakovaly, problémy kumulovaly, a možná mnozí znáte to pořekadlo o rybě a hlavě. Prostě když někde se systémově opakují problémy, tak je potřeba na to myslet. Já jenom připomenu, co říkal pan ministr, jaké byly odměny pro pracovníky v přímé linii, pro pracovníky na přepážkách, pro ty, jejichž práce si myslím úplně každý váží, ale prostě když se opakují problémy určitého úřadu, tak je potřeba hledat systémovější řešení. To se v minulých letech rozhodně nestalo.

A poslední, čtvrtá věc, kde si myslím, že je potřeba to věcně uvést na pravou míru, že tady zaznělo o stoupajících cenách léků v dopise, který četl pan poslanec Juchelka. Jenom bych ráda upozornila ty, kdo třeba tento přenos sledují, že ten, kdo za léky na recept – zdůrazňuji na recept – utratí více, než je zákonný limit, tak dostane peníze zpět. Takže to jenom prosím, nenechte se strašit, pohlíďte si svůj nárok, že dostanete ty peníze zpátky. Může to být problém u lidí, kteří nemají bankovní účet, čili nejčastěji u seniorů, aby si prostě vyzvedli složenku, pojišťovny jim to tak totiž posílají.

Tak to by byly poznámky k tomu, abychom prosím tady neříkali nepravdy, aby si prosím ti, kdo jsou dnes v opozici, vzpomněli, jaké byly jejich činy, když byli ve vládě. A já věřím, že se nám podaří spolupracovat třeba už na víceletém financování sociálních služeb, což bude vyžadovat změnu zákona o sociálních službách. Je to něco, kde konečně letos sociální služby na příští rok vědí, na čem jsou. Anebo třeba i na tom, co už také zmínil ministr Jurečka, a sice na zákoně o dětských skupinách a sousedském hlídání.

To bude moje poslední poznámka dnes. Já jsem prostě hrdá na to, že společně děláme ve vládě tuhle věc, která pomůže rodinám s dětmi, protože to je něco, kde máme dluhy v předškolní péči. Je to téma dříve nazývané Tagesmutter po vzoru německy mluvících zemí, kde to funguje roky. Věřím, že to sousedské hlídání společně zrealizujeme. Mně na tom záleží velmi právě proto, aby zejména ženy, ale nejenom ony, měly co největší svobodu volby. A přeji si, ať tahle věcná témata jsou co nejvíc zde konsenzuální. Ale vzhledem k tomu, jak byla pojata tato mimořádná schůze, tak se obávám, že to bohužel, a je mi to líto, ponejvíce vypadá, že hnutí ANO prostě účinně používá svůj pověstný dvojitý metr.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Poslední přihlášku s přednostním právem mám od pana ministra Jurečky. Pan ministr ruší svoji přihlášku. Zeptám se, jestli někdo další se ještě hlásí před schvalováním návrhu programu? Nikoho nevidím.

Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 49. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Zagonguji. Vnímám žádost o odhlášení. Všechny vás odhlašuji a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Znovu zagonguji, aby měli kolegové dostatek času přijít do sálu. Vypadá to, že se nám počet přihlášených již pomalu ustálil.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 141 poslanců, pro 64, proti 72. Návrh nebyl přijat.

Ano, prosím, paní předsedkyně, máte slovo. (Hluk v sále.)

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Už jenom krátce. Poslali jste jasný vzkaz, jasný vánoční dárek rodinám, potřebným, sociálně zranitelným,

že prostě jejich problémy diskutovat na půdě Poslanecké sněmovny nebudete. I to je váš politický postoj. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A ještě s přednostním právem pan předseda Okamura. Pane předsedo, máte slovo. (Velký hluk v sále. V pravé části sálu už poslanci pomalu odcházejí.) Prosím o klid v sále, aby mohl ještě vystoupit řečník! Kolegové, prosím o klid v sále! Děkuji.

Poslanec Tomio Okamura: Vládní pětikoalice Petra Fialy právě odmítla pomoc zdravotně postiženým občanům, kterým přitom zvýšila ceny za služby, odmítla podpořit rodiny s dětmi, odmítla podpořit pracující rodiny. Tak to jste dali teda opravdu krásný dárek – v uvozovkách krásný dárek – k Vánocům a do nového roku. Jste prostě asociální vláda, která myslí jenom na sebe, nemyslí na naše potřebné občany. A my za SPD budeme samozřejmě dál ze všech sil bojovat za ty potřebné a slušné občany v České republice. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Nevidím žádného dalšího přihlášeného. Konstatuji tedy, že program schůze nebyl schválen. Končím 49. schůzi.

Připomínám, že zítra, to jest v pátek 16. prosince, bude v 9 hodin pokračovat přerušená 48. schůze.

Děkuji za spolupráci dnes a na shledanou.

(Schůze skončila v 11.45 hodin.)